

GLITCH

Een productieve en kwalitatieve paprikateelt met 10 kuub: hoe werd dit bereikt?

Similon Lotte   Proefcentrum Hoogstraten vzw

Filip Bronchart   Ilvo/ UGent

Hoe werd een 10 kuub paprikateelt gerealiseerd?

ENERGIEBALANCEREND
SCHERMSYSTEEM

AANGEPASTE
KLIMAATSTURING

GLITCH

Hoe werd een 10 kuub paprikateelt gerealiseerd?

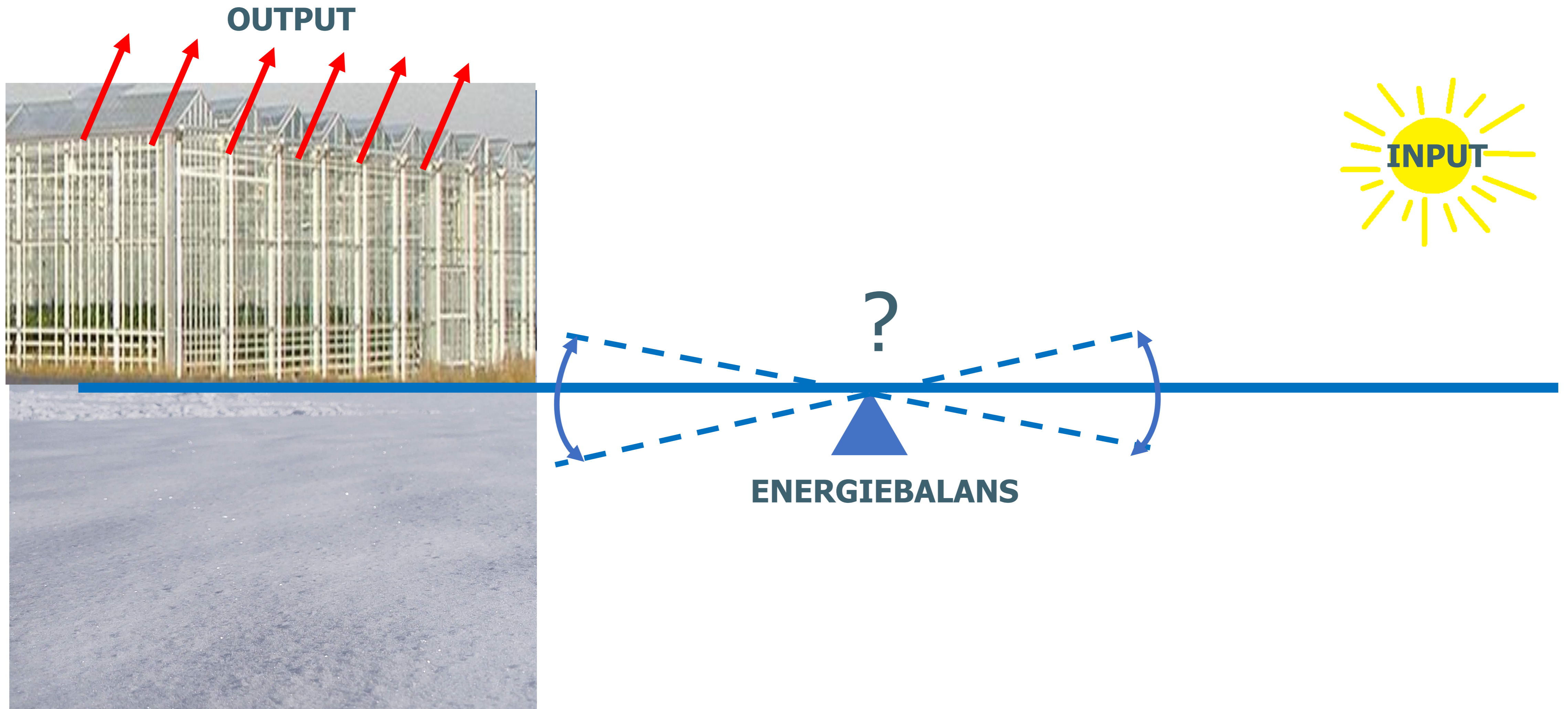

ENERGIEBALANCEREND
SCHERMSYSTEEM

AANGEPASTE
KLIMAATSTURING

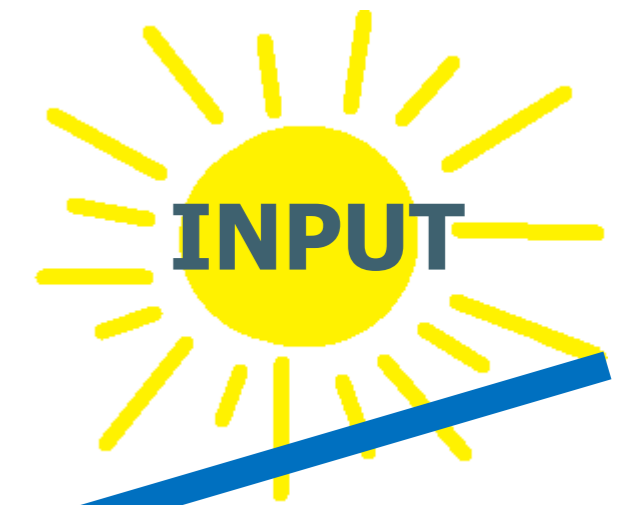
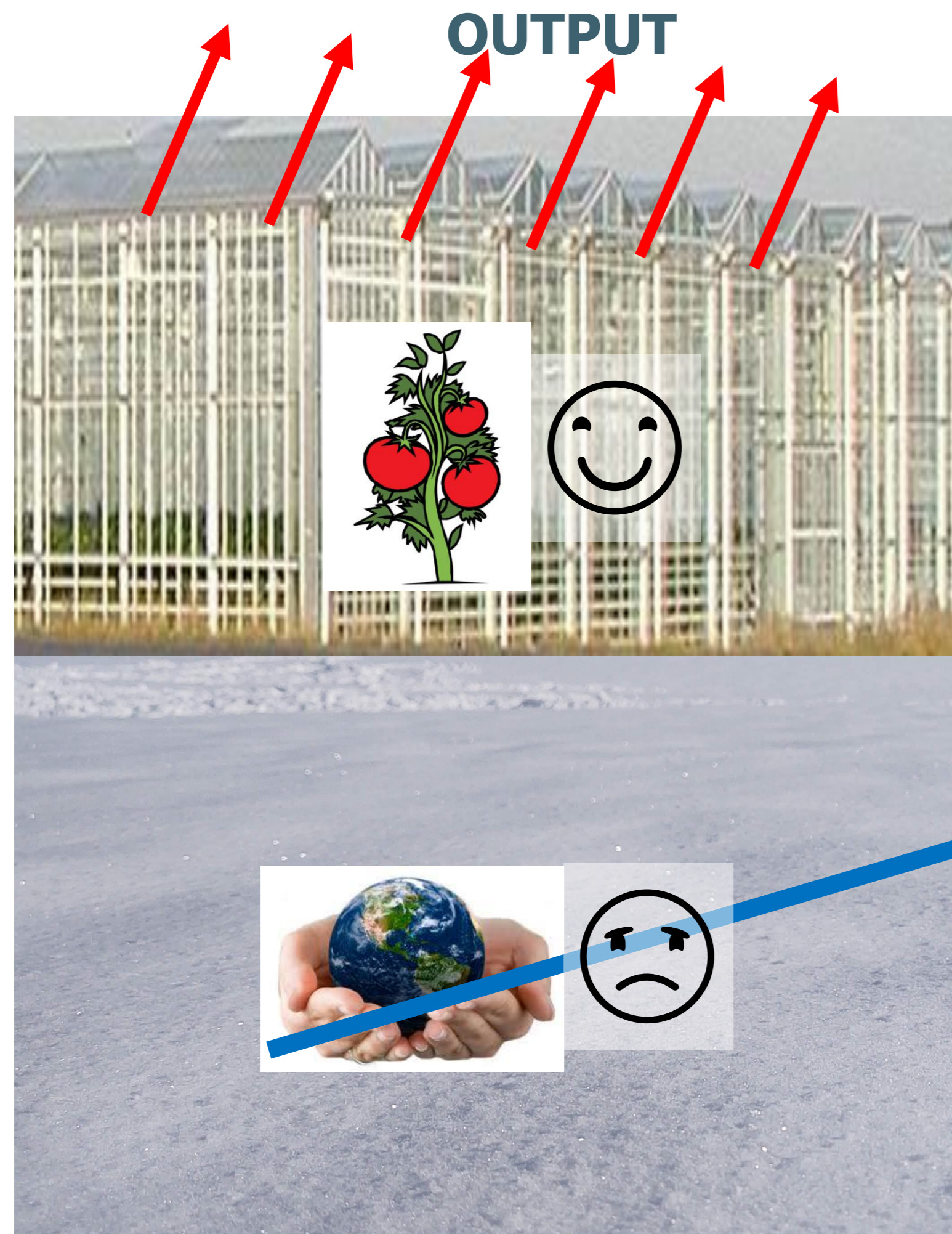
Wat is een energiebalancerend schermsysteem ?

Vóór de kas...

De enkelglaskas

ENERGIEBALANS

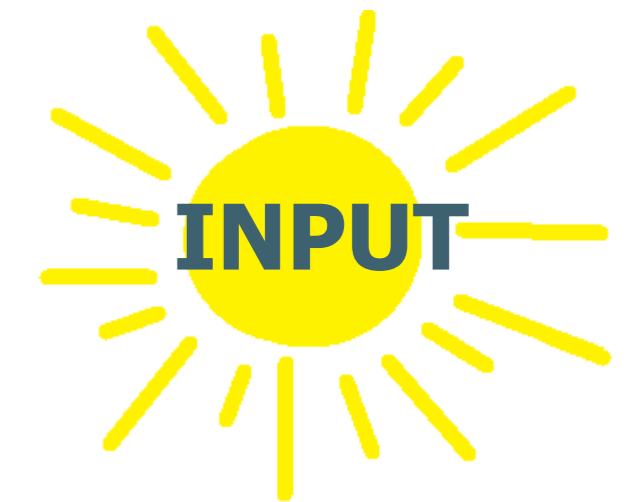
De kas zoals NU gedurende de dag

LT = 75%

R scherm $\sim 0.133 \text{ K m}^2/\text{W}$ ($U \sim 7.3 \text{ W/m}^2/\text{K}$)

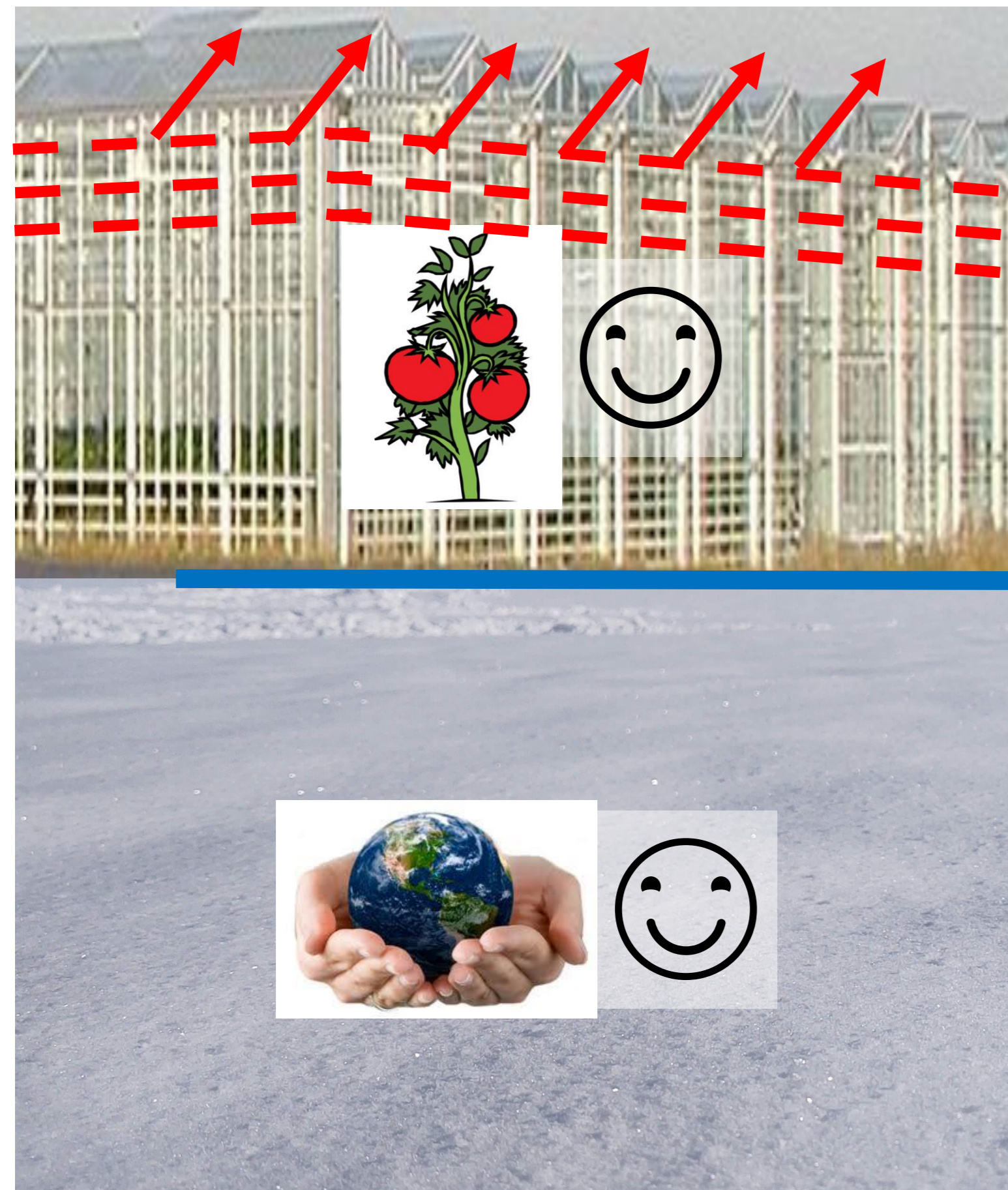
R kas = 0.25

ENERGIEBALANS

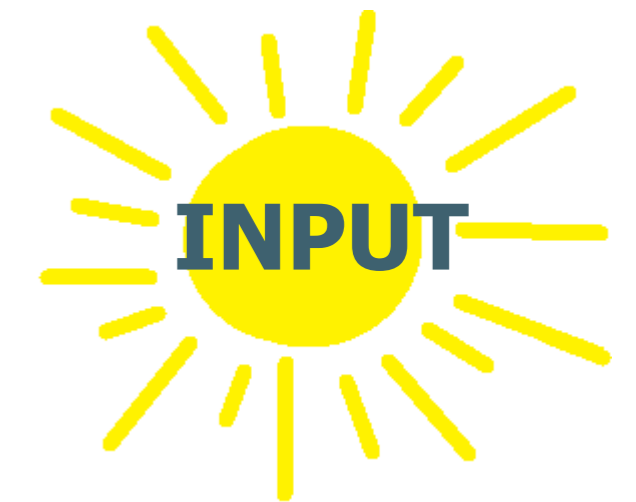
De kas met EB schermsysteem gedurende de dag

OUTPUT

LT = 88% (1x) – 70% (3x)

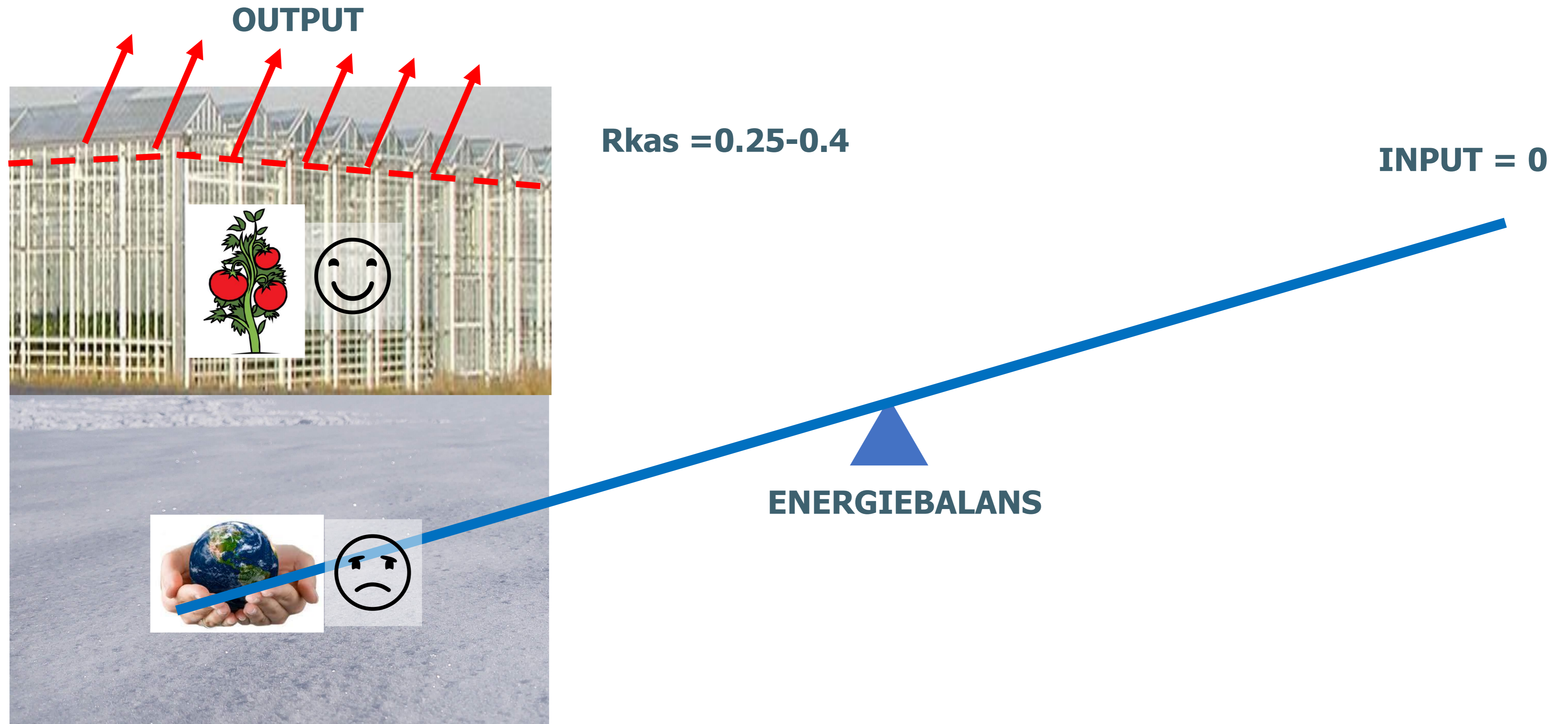
R kas= 0.5

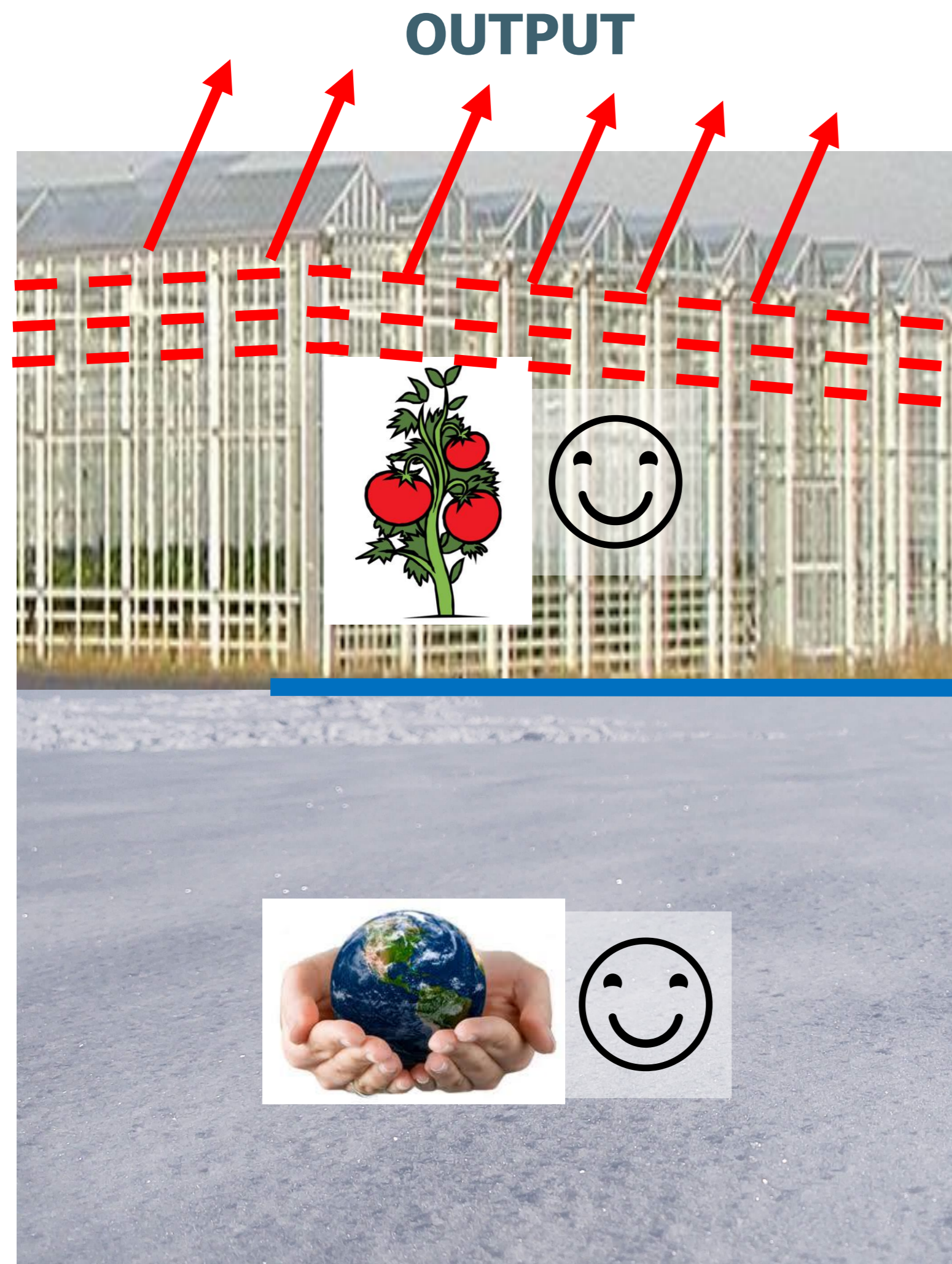
ENERGIEBALANS

De kas zoals nu gedurende de nacht

Kas met EB-schermsysteem gedurende de nacht

GLITCH

Hoe werd een 10 kuub paprikateelt gerealiseerd?

A photograph showing the interior structure of a greenhouse, focusing on the white metal frame and the translucent covering. The text is overlaid on a semi-transparent dark blue rectangle.

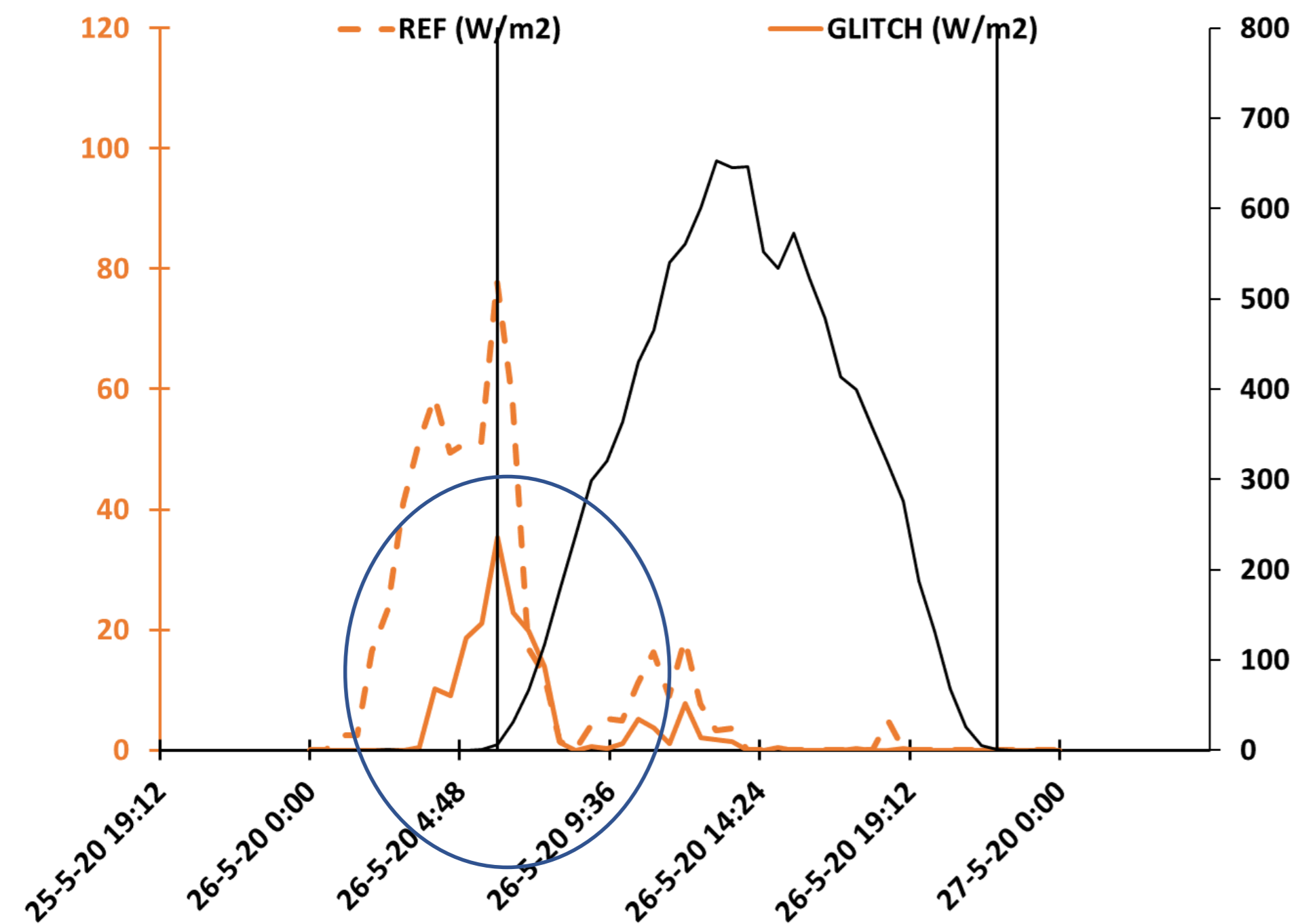
ENERGIEBALANCIEREND
SCHERMSYSTEEM

A photograph showing rows of pepper plants growing in a greenhouse. The plants are supported by vertical strings. The text is overlaid on a semi-transparent dark blue rectangle.

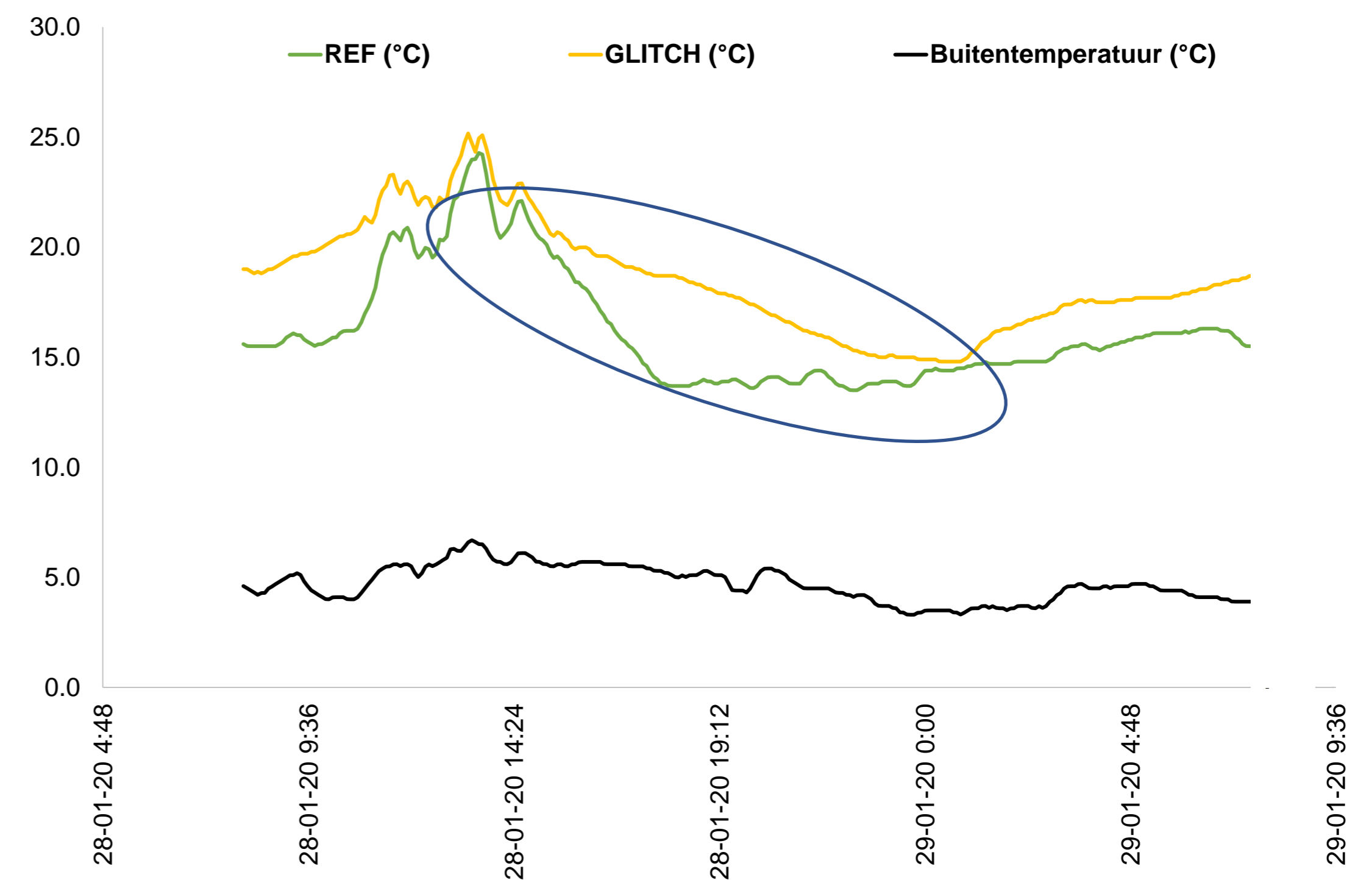
AANGEPASTE
KLIMAATSTURING

Welke klimaatsturing ?

Opwarmen met de zon

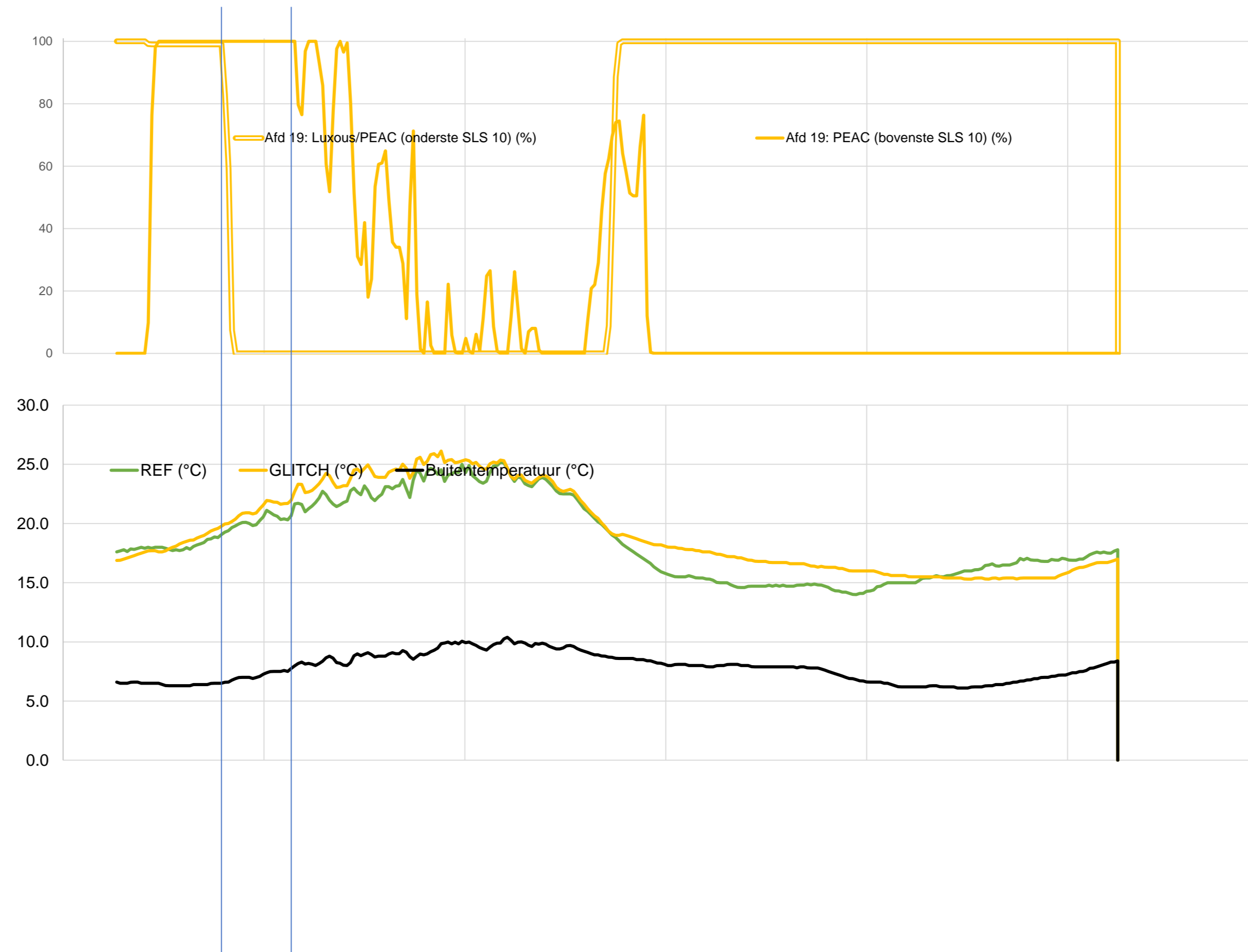

Laten afkoelen gedurende de nacht
(beperken voornacht)

Welke klimaatsturing?

Schermschermsturing ifv temperatuur

GLITCH

Hoe werd een 10 kuub paprikateelt gerealiseerd?

ENERGIEBALANCEREND
SCHERMSYSTEEM

AANGEPASTE
KLIMAATSTURING

Praktijkproef

Teeltproef paprika op PCH

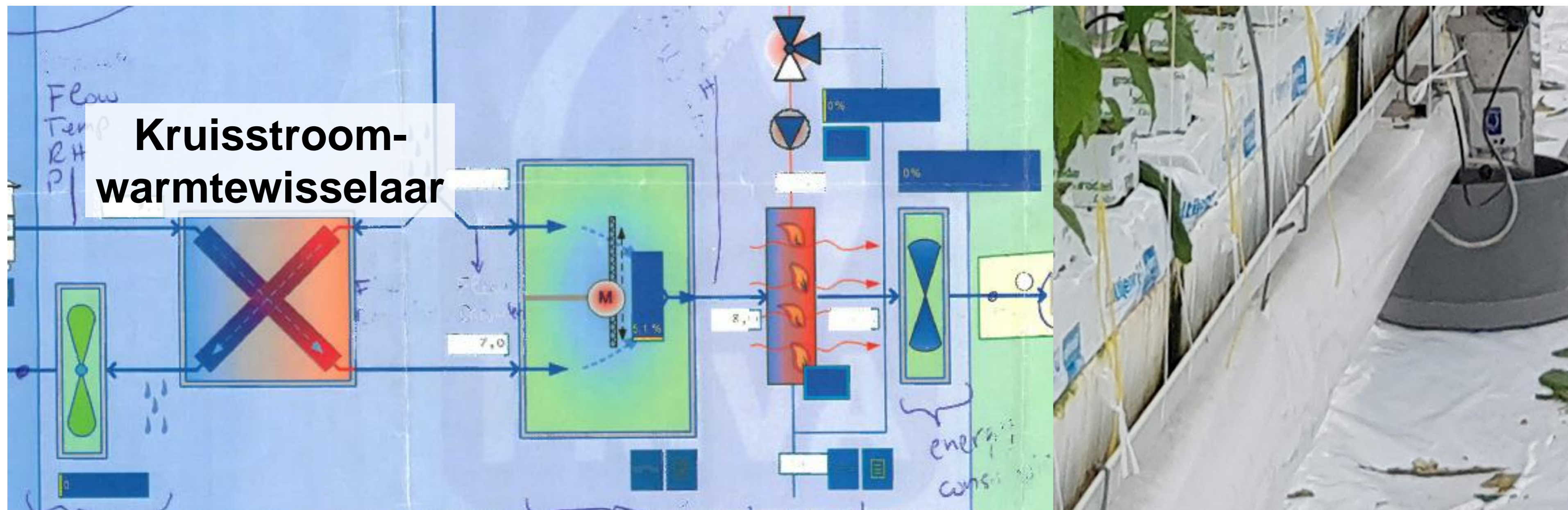
- Twee gelijkaardige afdeling:
  - Afdeling 18 = referentie
  - Afdeling 19 = GLITCH
    - LBU om te ontvochtigen

Afd 13	Afd 14	Afd 15	Afd 16
Afd 12			Afd 17
Afd 11	Afd 8	Afd 7	Afd 18 referentie
Afd 10			Afd 19 PE-VA folies
Afd 9			Afd 6

	2019	2020	2021
Ras	Ids	Mavera	Mavera
stengeldichtheid (st/m ²)	7,1	7,1	7,1
plantdatum	4/12/2018	22/11/2019	8/12/2020
oogstperiode (weeknummer)	wk14 - wk38	wk12 -wk43	wk09 - wk..

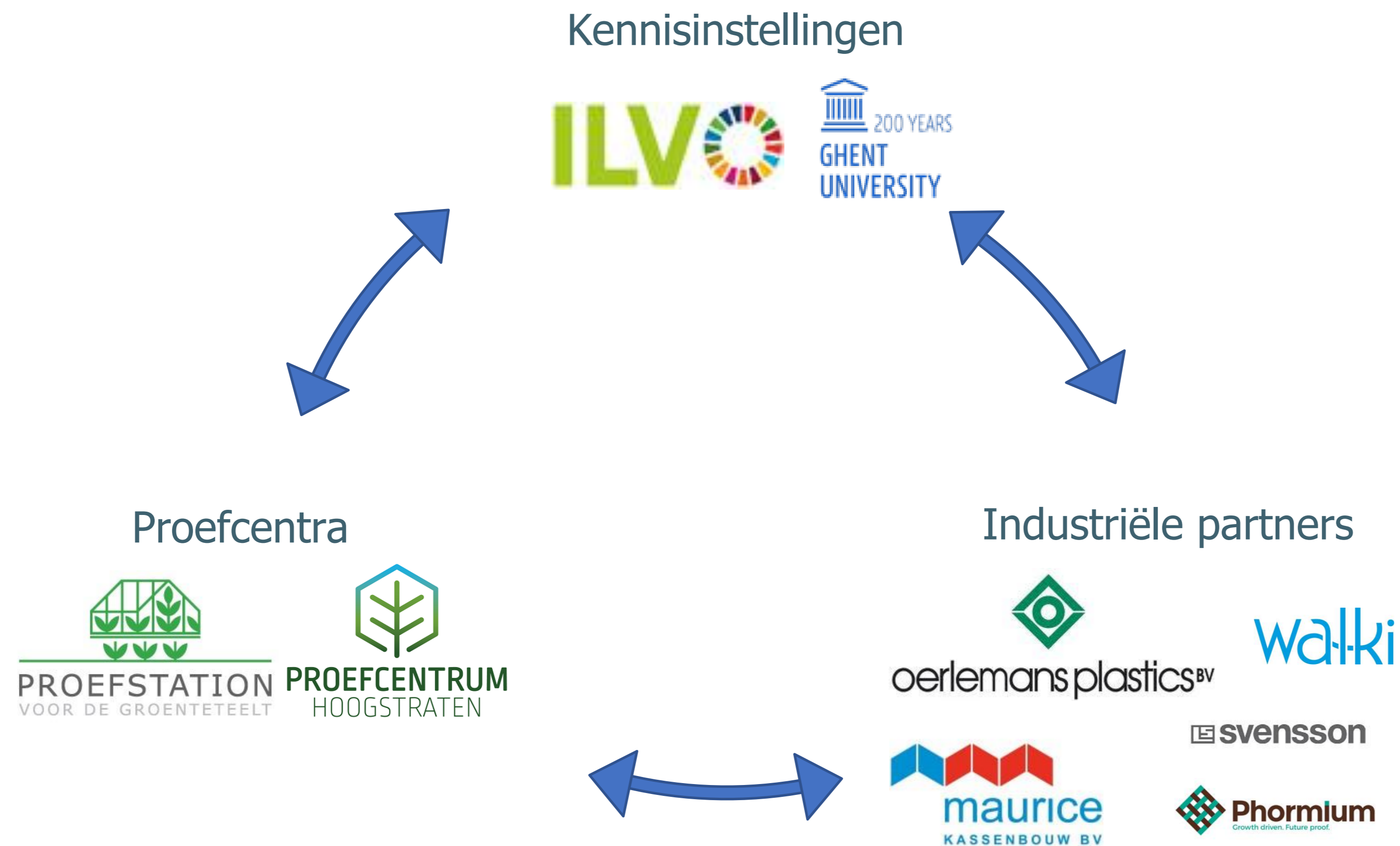
LBU luchtbehandelingsunit

- Zorgt voor
  - 50% efficiënter ontvochtigen
  - Homogener klimaat

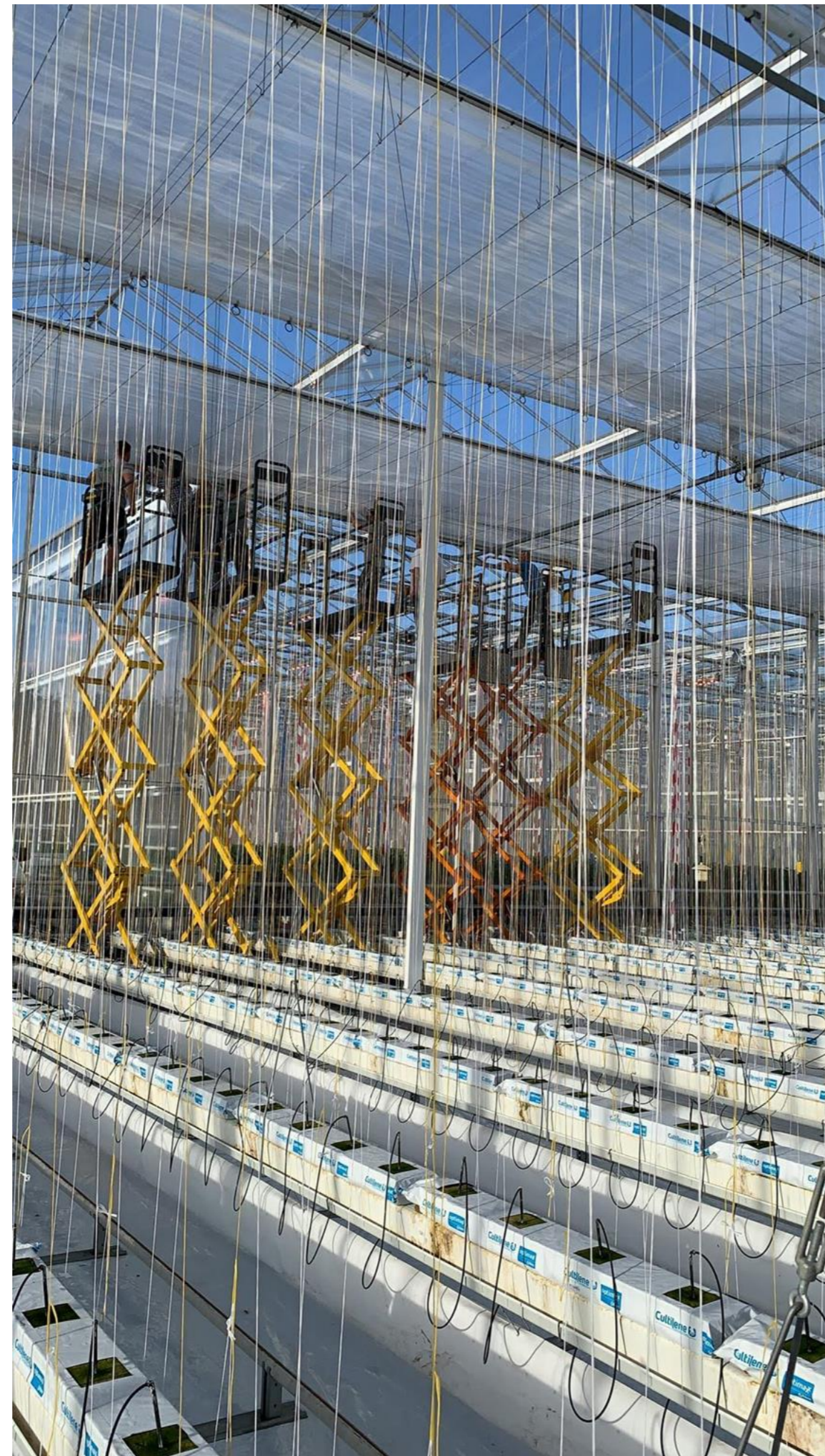

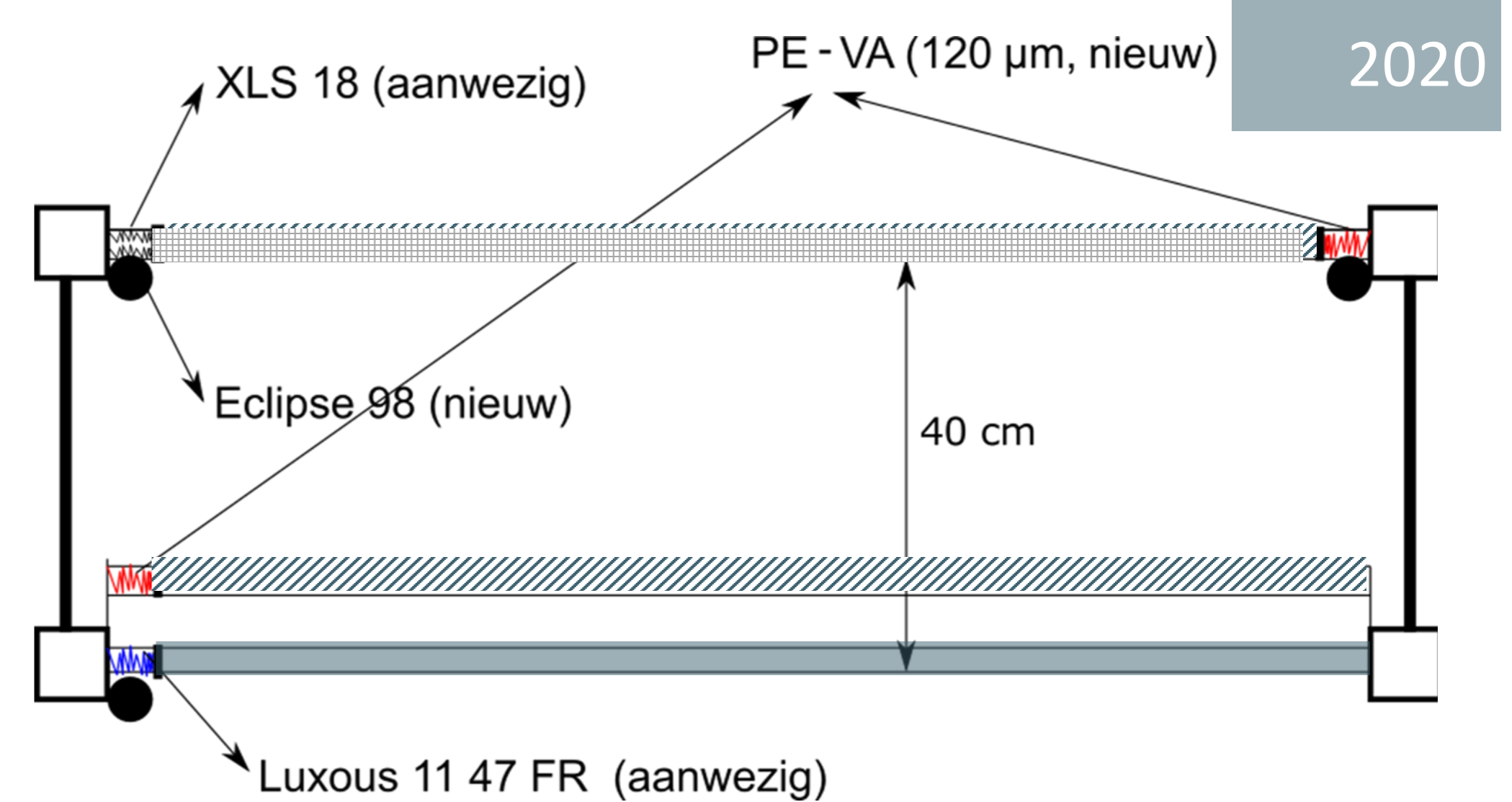
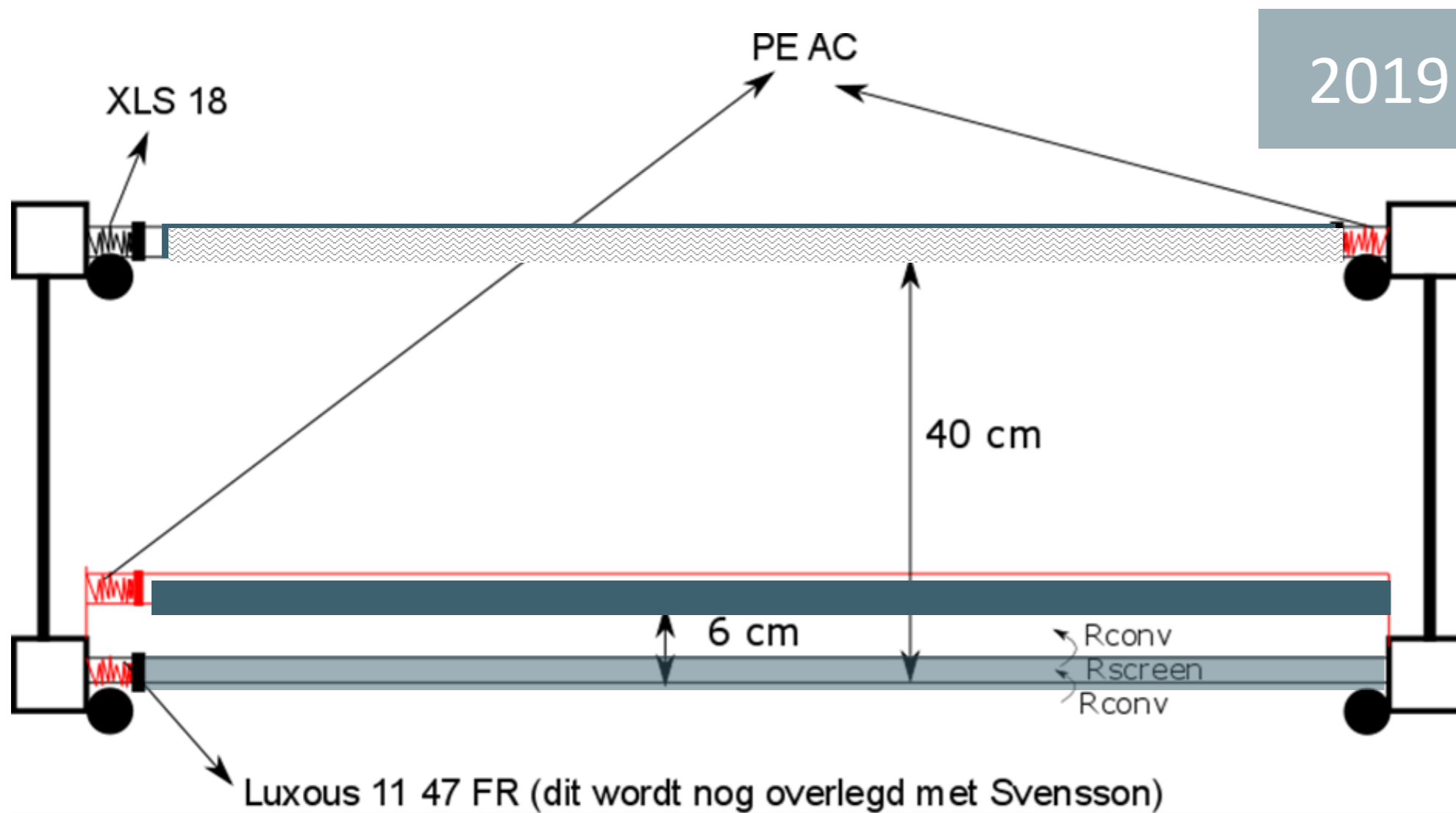
EB schermsysteem, resultaat van co-creatie

Instalatie schermen (2020)

Schematische voorstelling schermen

PE-AC folies als EB-dagschermen

- ++ hoge lichttransmissie t.o.v schermen
- geen isolatie zonder condenslaag

PE-VA folies als EB-dagschermen en aan zijwanden

- ++ hoge lichttransmissie (86%) t.o.v schermen.
- ++ dikkere folie(120μm) + verhoogde VA zorgen voor betere isolatie (+/- luxous doek)
- nog steeds minder isolatie zonder condenslaag.
- VA heeft een lager smeltpunt dan AC en schermen kunnen aan elkaar kleven

Folies aan buitenwanden

- PE-VA folies werden ook aan de buitenwanden bevestigd voor extra isolatie
- Minder licht door diffuse plastic

GLITCH

EB-schermen in combinatie met een aangepaste sturing

Schermen	
Referentie	GLITCH
<p>Winter: Methode winter: Glitch afdeling houdt bovenste folie langer dicht om warmte bij te houden <-> referentie 1% kieren s'ochtends in onderste duo om condens te krijgen op bovenste folie <-> referentie</p>	<p>Winter: Onderste duo op bij >60W of >12°C buiten + 's ochtends kieren 10% Bovenste PE-VA open bij >2-3°C boven Nachtscherm 's nachts dicht (samen met onderste duo)</p>
<p>Lente: Methode lente: Glitch afdeling houdt bovenste folie langer dicht om warmte bij te houden <-> referentie Meer geschermd tegen instraling <-> referentie s'nachts kieren om RV naar beneden te dalen <-> referentie</p>	<p>Lente: Idem winter: instellingen + schermen sluiten 90-10% bij >600W instraling Nachtschermen en onderste duo kieren als RV > 95%</p>

EB-schermen in combinatie met een aangepaste sturing

Klimaat

Referentie

GLITCH

- In januari voornacht tot 14°C, overdag 21-22°C
- Vanaf voorjaar voornacht van 15°C

Methode: opgestookt vanaf 1u 's nachts

De Glitch afdeling wordt 's nachts later opgestookt of de nachttemperatuur is iets hoger.

Naar de lente toe probeert de GLITCH afdeling zo veel mogelijk op te warmen door de instraling van de zon. <-> referentie.

- Sinds januari voornacht tot 14,5°C, overdag 18,5°C
- Eind januari dagtemperatuur aangepast naar 22°C
- Begin februari slechts twee temperaturen: overdag 22°C, 's nachts 14,5°C (14u - 5u)
- Vanaf februari wordt verwarmd tot 23°C (van 16u-4u) voor hogere etmaal
- Vanaf eind april nachttemperatuur 17°C, voornacht 15°C
- Vanaf half september vlakker sturen: nacht 17,5°C, overdag 21°C
- RV ingesteld op 92%, sinds half april verlaagd naar 90%

Kan de omzet en kwaliteit hetzelfde blijven met een lager energieverbruik in paprika?

Andere uitrusting (EB folies) → resulteren in een verschillende sturing

Mogelijks verschil in omzet, kwaliteit en plantgezondheid?

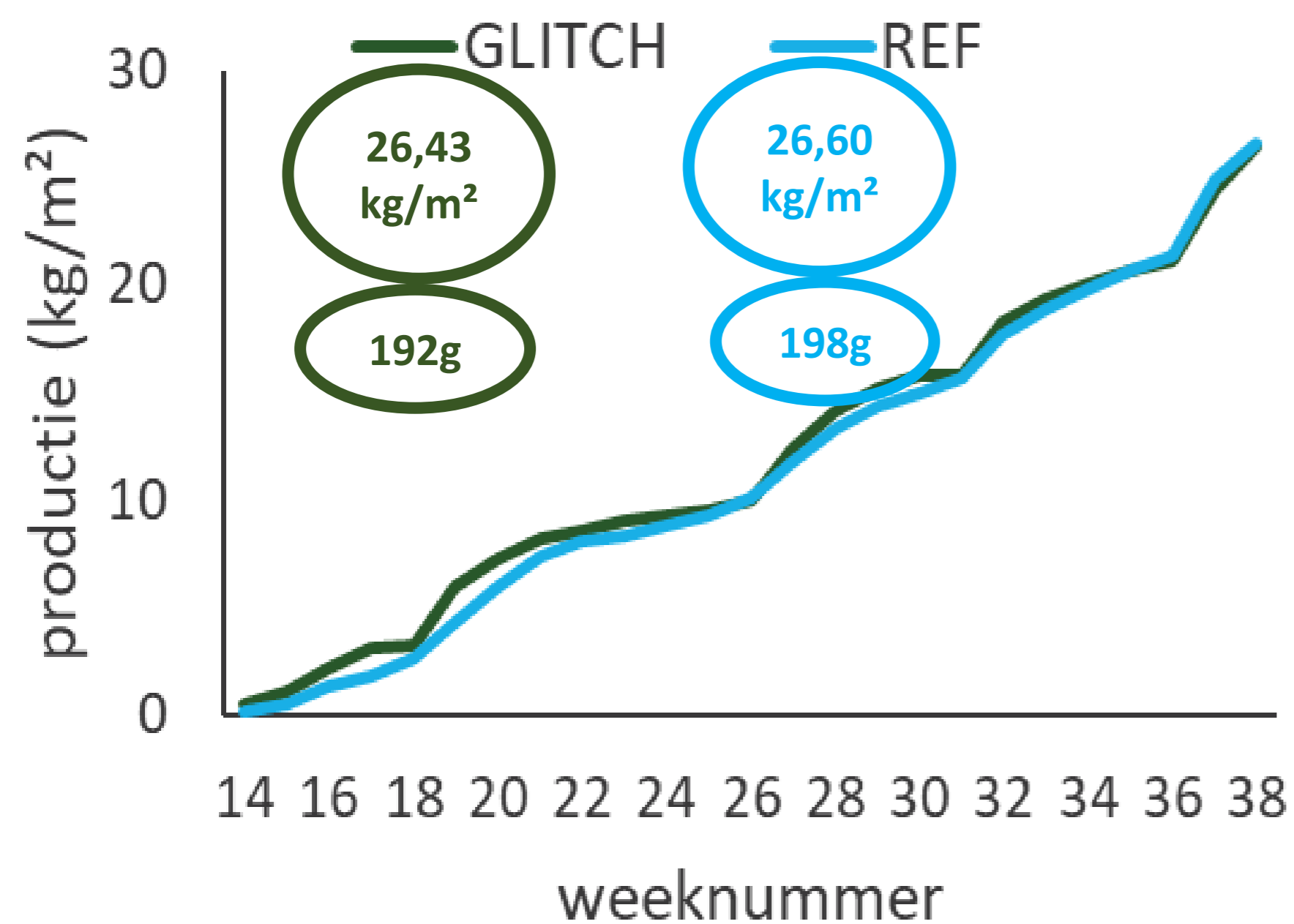
Productie

Van 2PE-AC folies → 2PE-VA folies

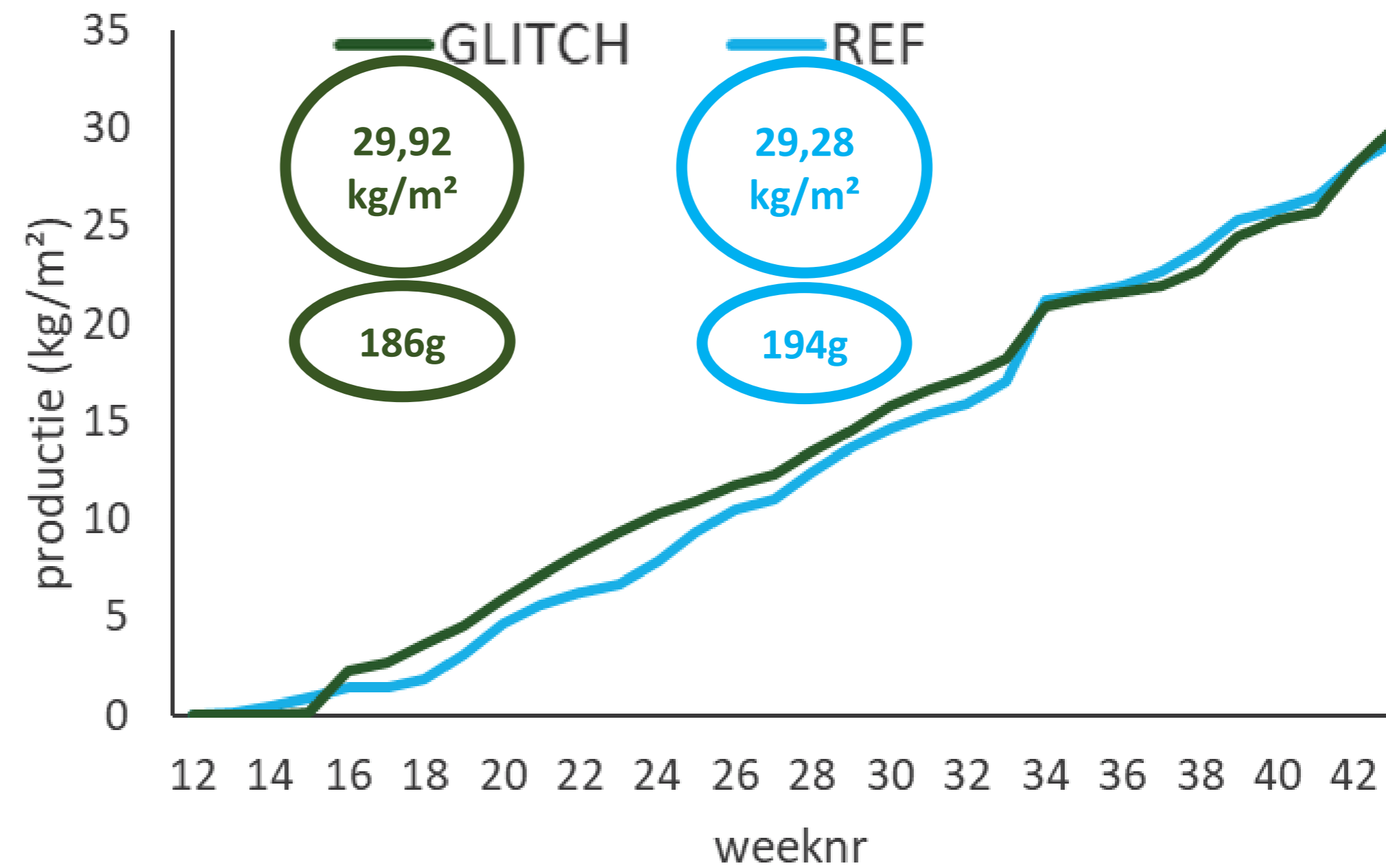
2019

2020

cumulatieve productie per week

cumulatieve productie per week

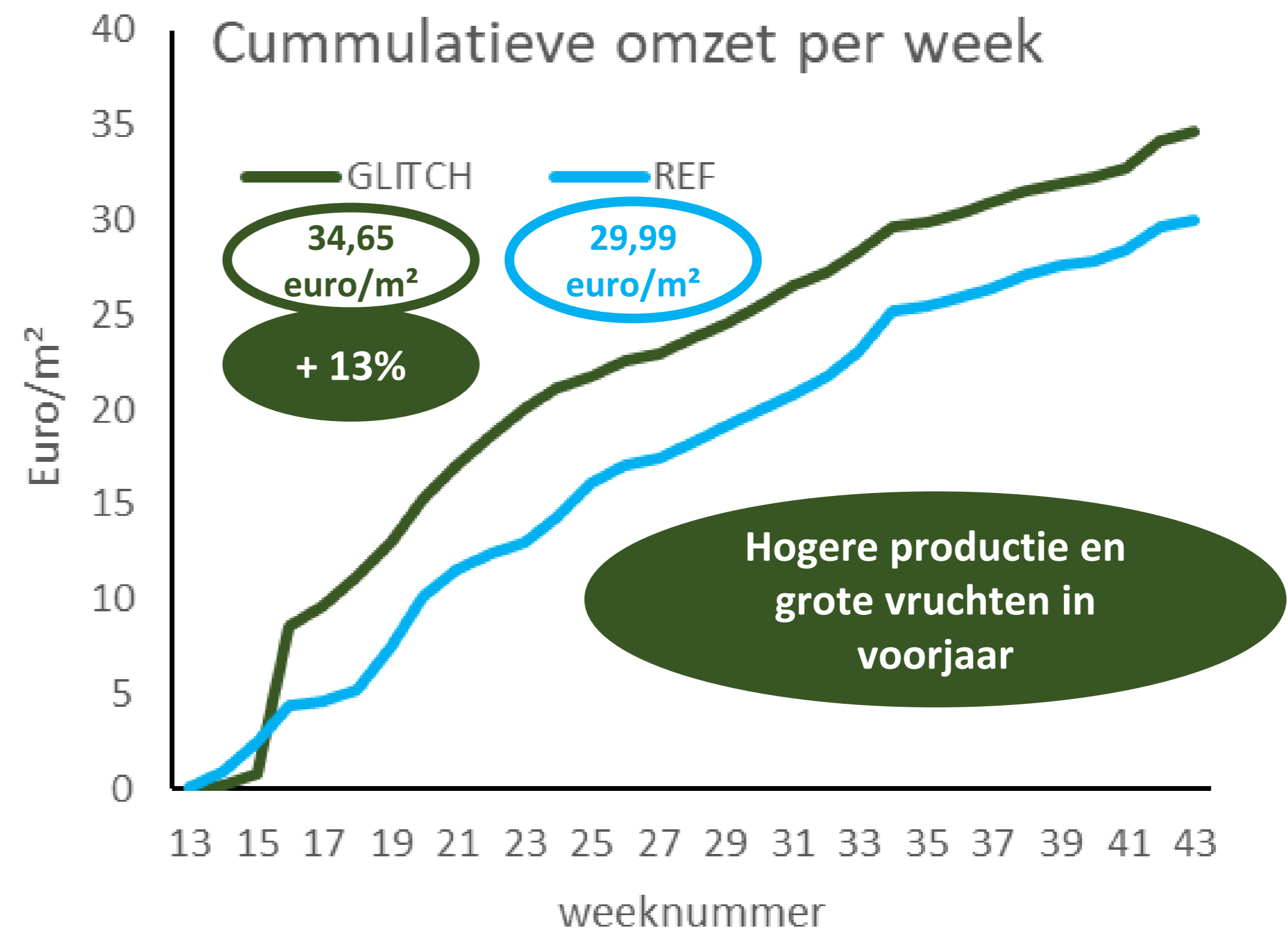
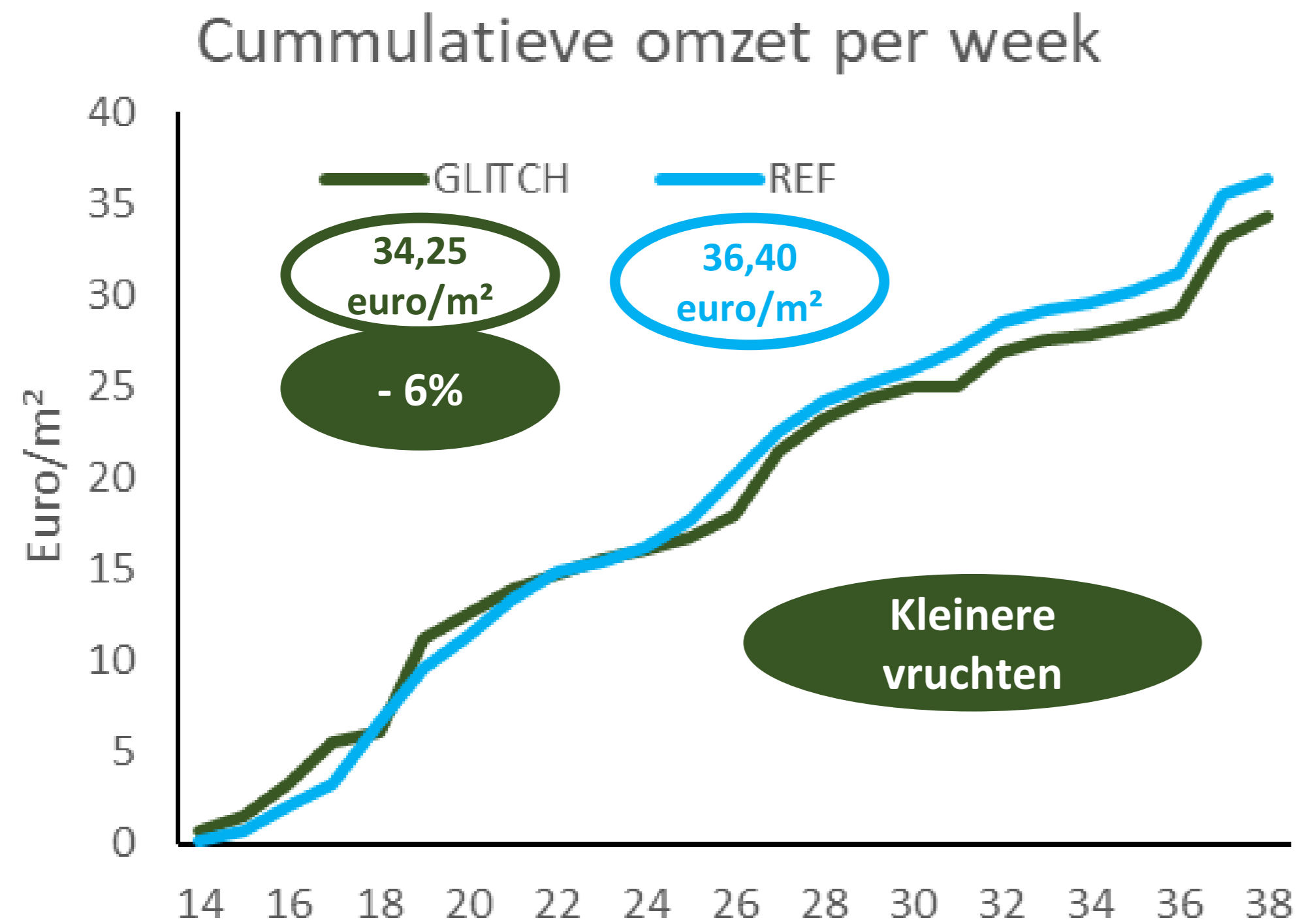

Omzet

Van 2 PEAC folies → 2PEVA folies

2019

2020

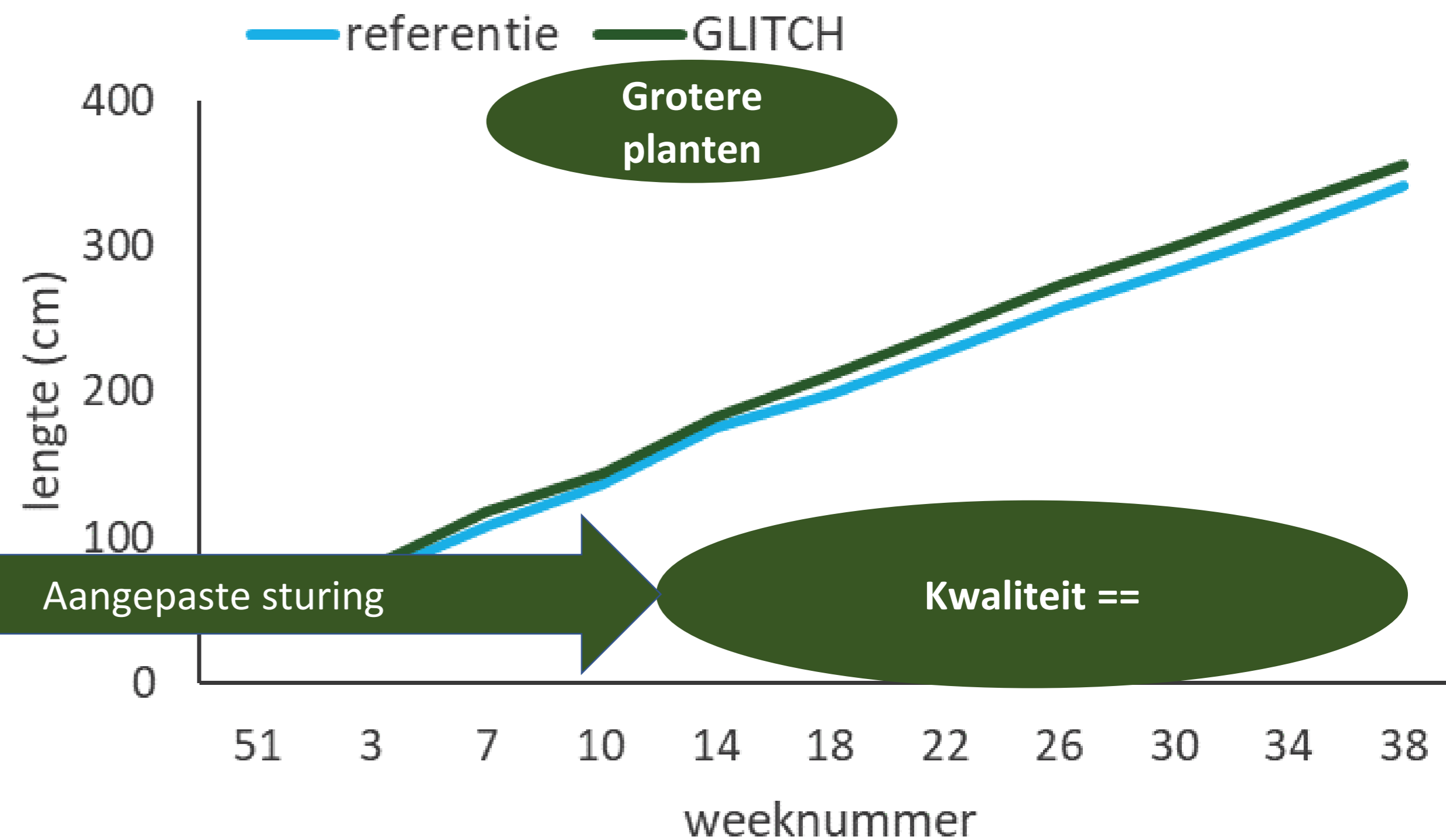
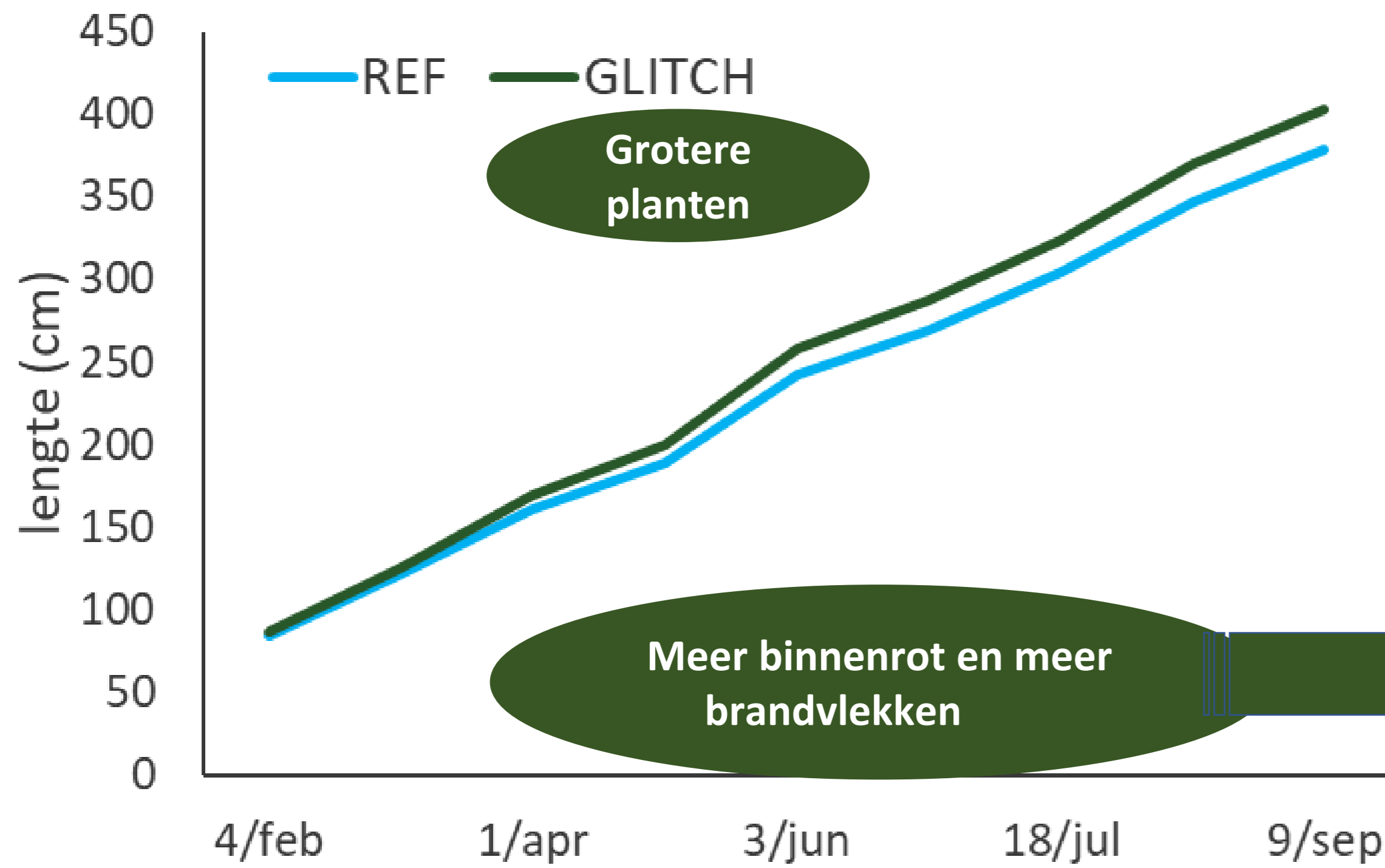

Groei en kwaliteit

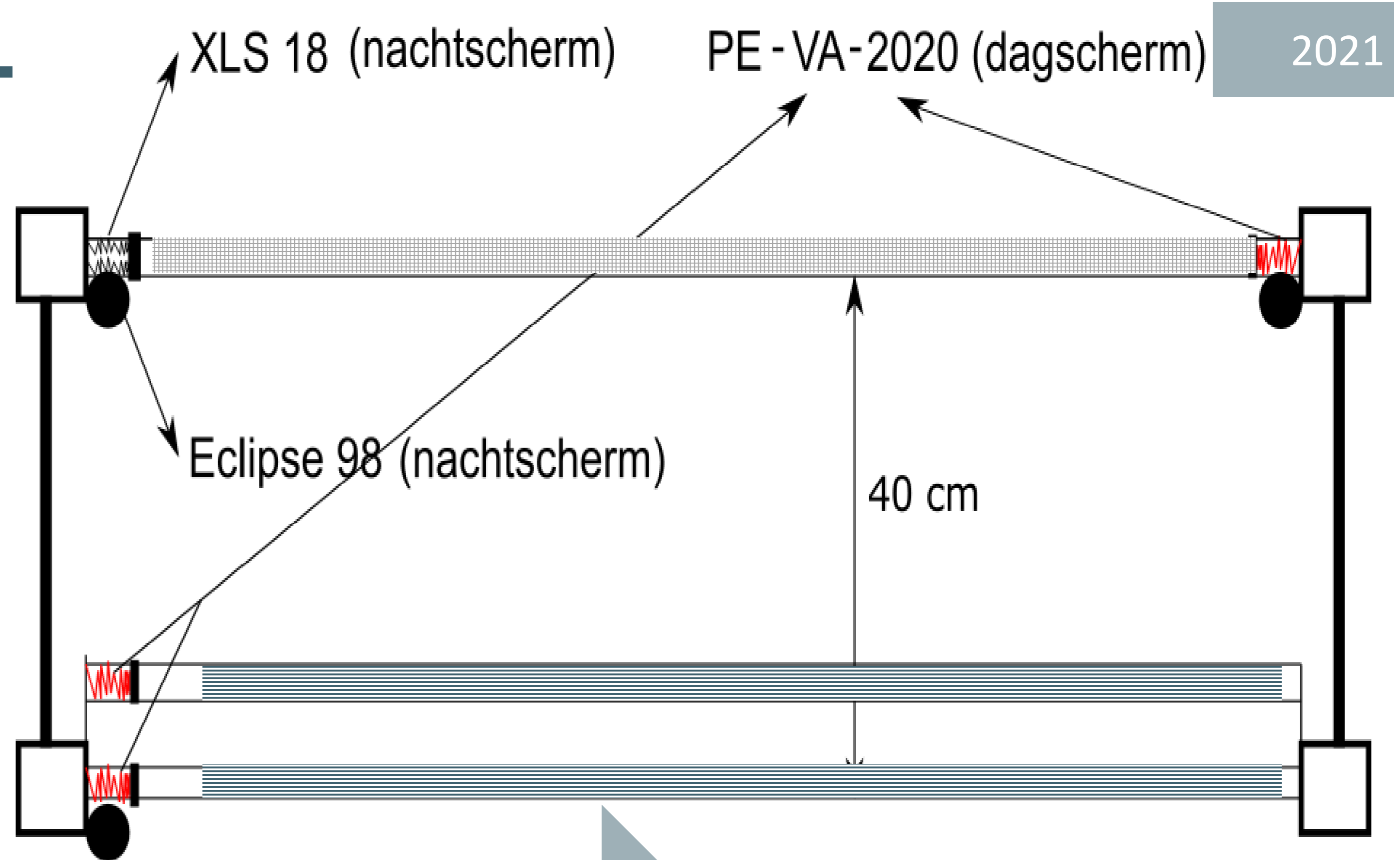
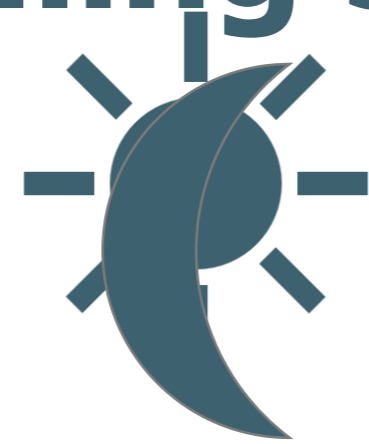
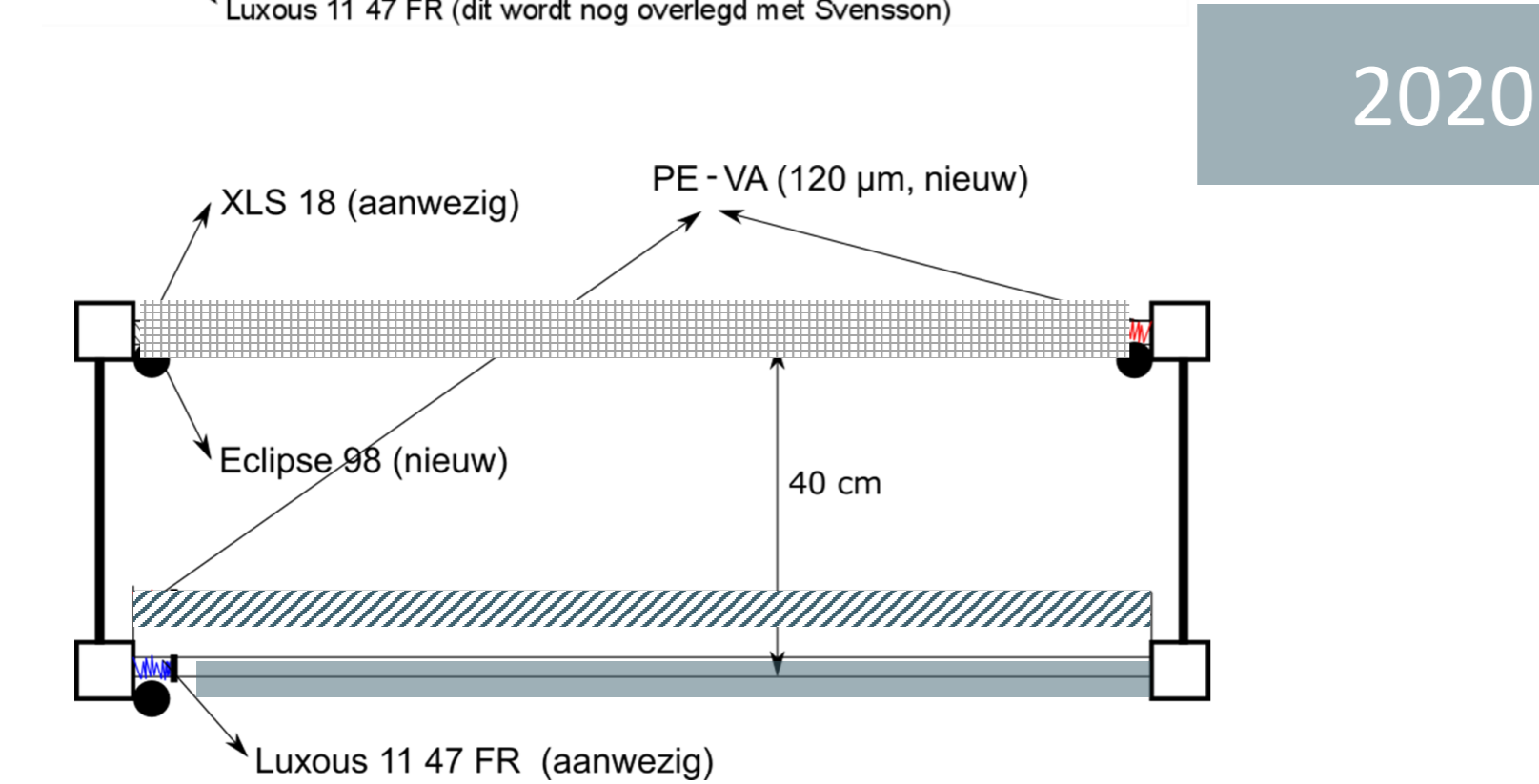
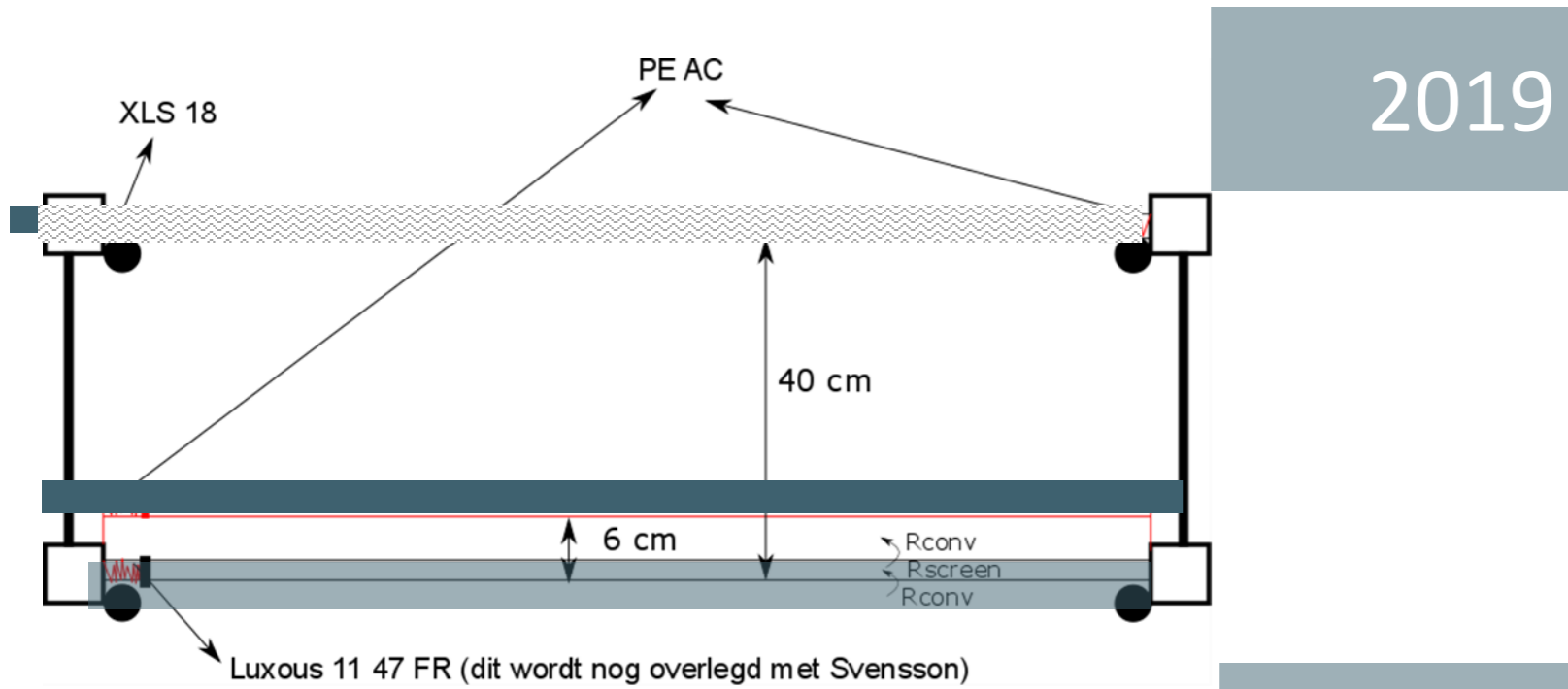
Van 2 PAC folies → 2PVA folies

2019

2020

Schematische voorstelling schermen

Van 2 PE-VA (high VA) folies → 3 PE-VA (middle VA + fire retardant) folies

2019 en 2020

REF

2 SLS 10 Ultra Plus (Svensson)

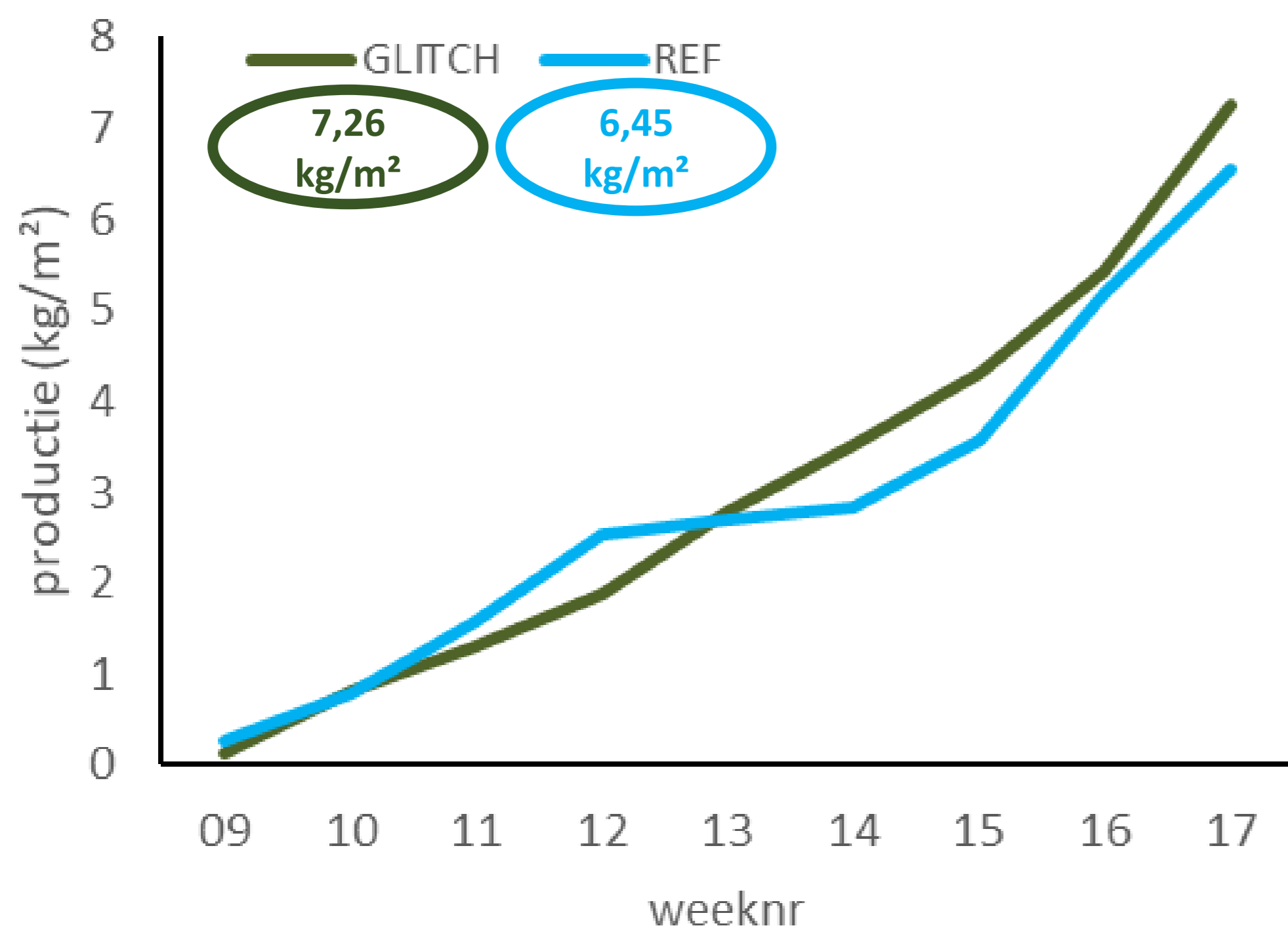
2021

REF

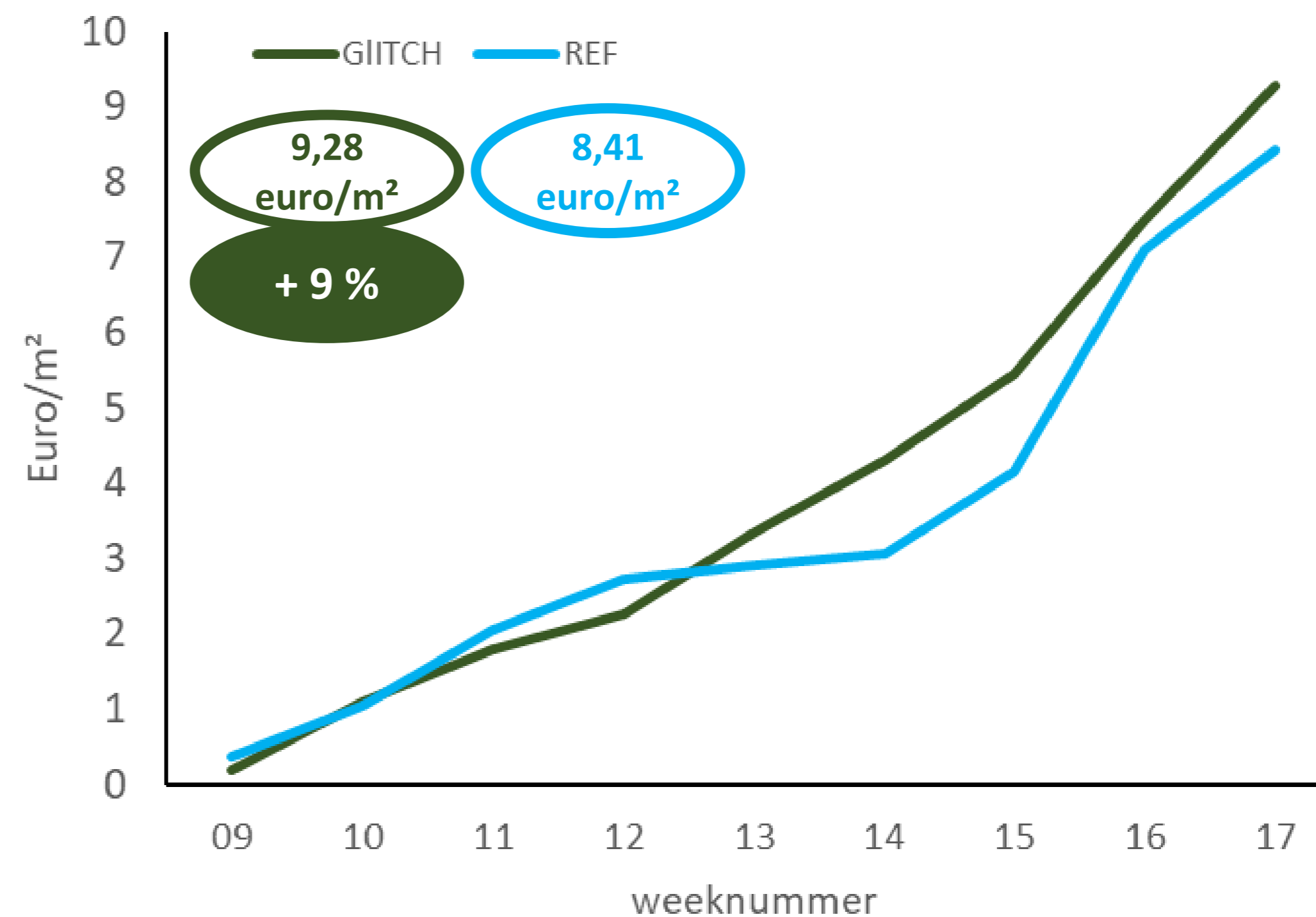
1 Luxous 1147FR (Svensson) boven
1 Luxous 1547 D FR (Svensson) onder

Productie en omzet

cumulatieve productie per week

Cumulative omzet per week

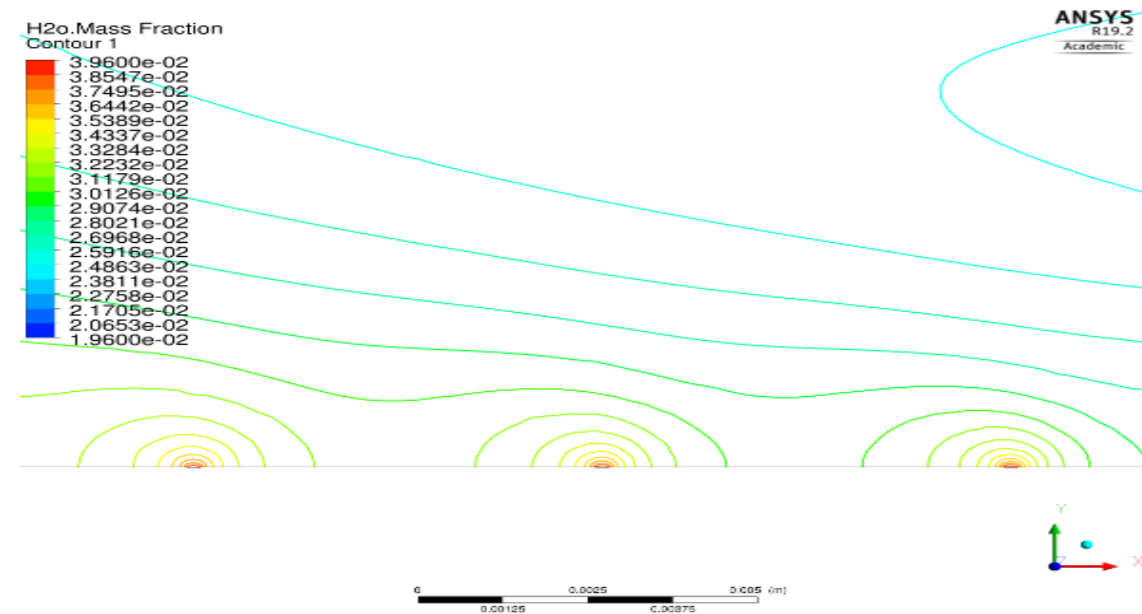
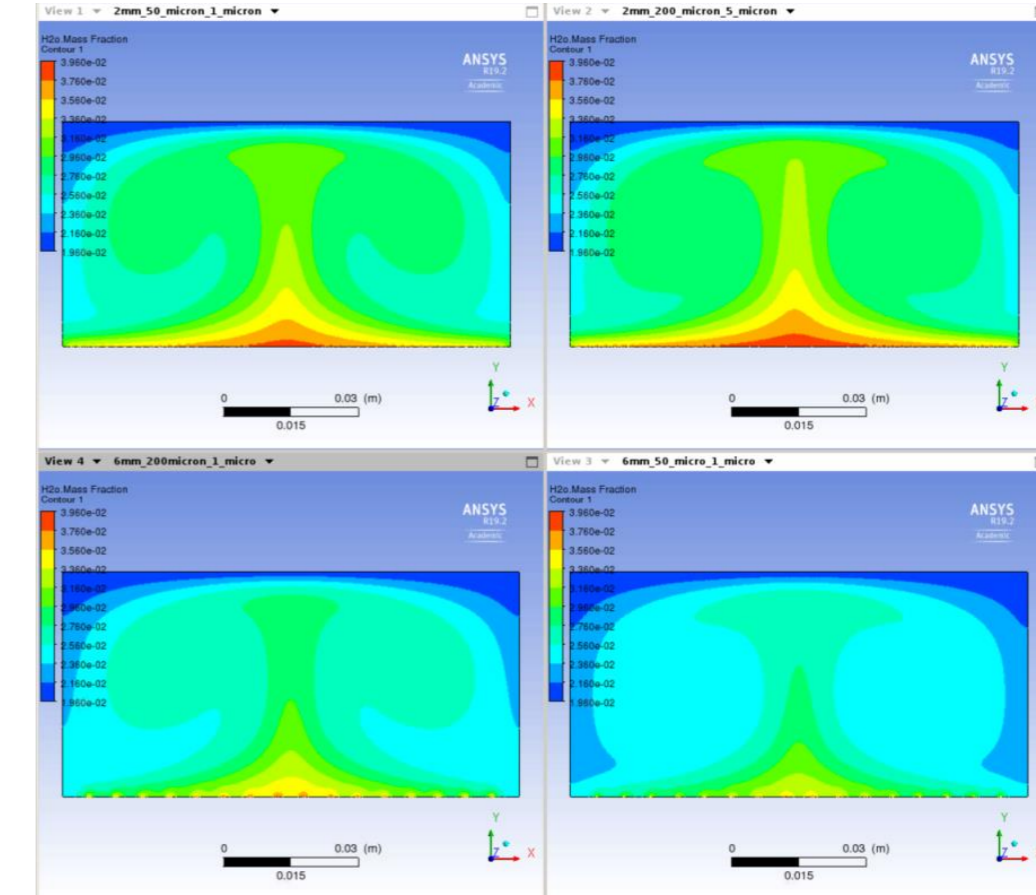
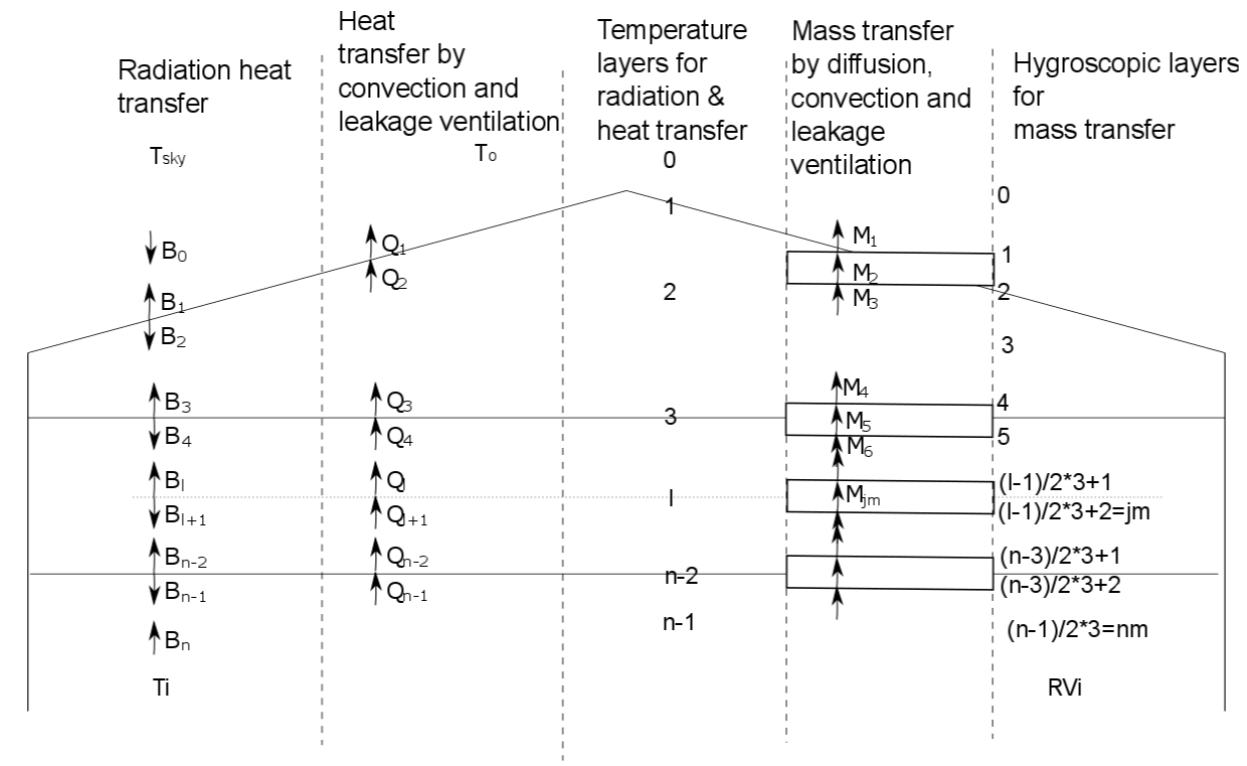
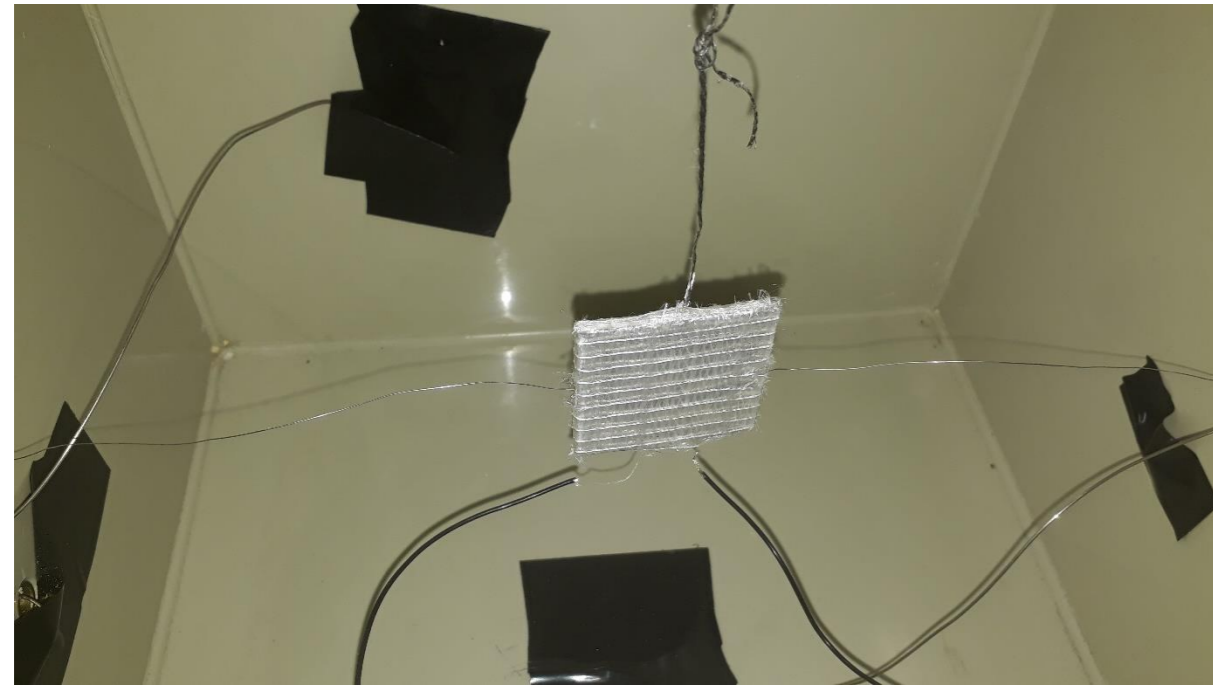
Energieprestatie

Heeft onze engineering op ILVO, UGent en bij de bedrijven iets opgeleverd?

Energieprestatieresultaten

Engineering

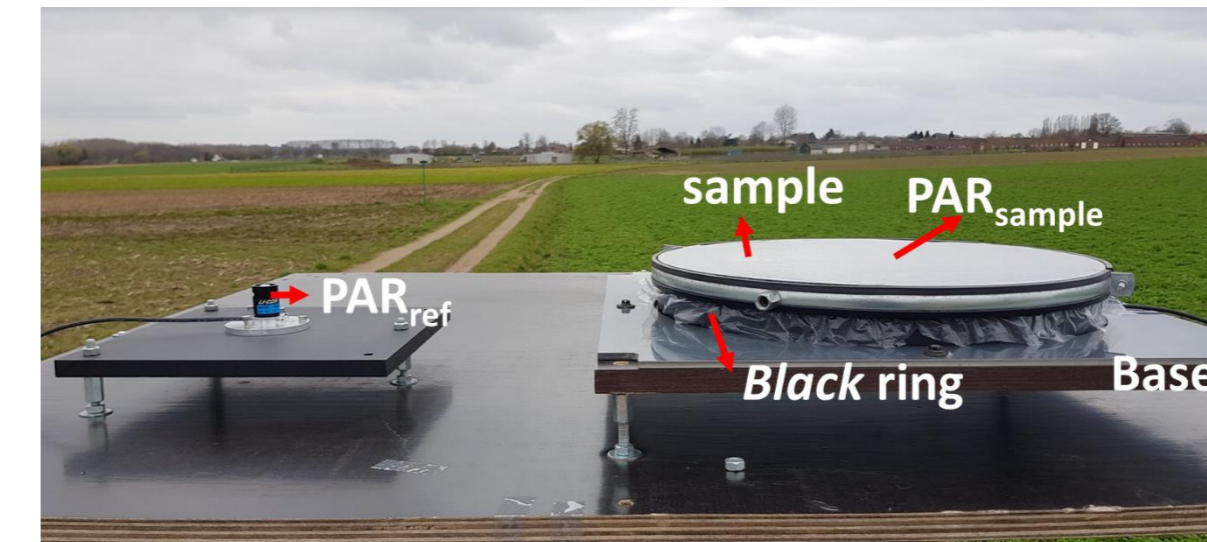


```

**! Input file
**! Model set up
**! Units: SI, SI
**! Material Properties
**! Mesh
**! Boundary Conditions
**! Solution
**! Post-Processing

*** TO CALCULATE HEAT AND MASS TRANSFER OF COMPOSITE CONSIDERATION MODEL
***
*** Defining screen properties:
*** User will then later radiation properties (transmission, reflection, absorption),
*** Z-direction resistance
*** Distances and exchange resistance
*** Distances to the lower layer
***
**! Create: [1], [2], [3], [4], [5], [6], [7], [8], [9], [10], [11], [12], [13], [14], [15], [16], [17], [18], [19], [20], [21], [22], [23], [24], [25], [26], [27], [28], [29], [30], [31], [32], [33], [34], [35], [36], [37], [38], [39], [40], [41], [42], [43], [44], [45], [46], [47], [48], [49], [50], [51], [52], [53], [54], [55], [56], [57], [58], [59], [60], [61], [62], [63], [64], [65], [66], [67], [68], [69], [70], [71], [72], [73], [74], [75], [76], [77], [78], [79], [80], [81], [82], [83], [84], [85], [86], [87], [88], [89], [90], [91], [92], [93], [94], [95], [96], [97], [98], [99], [100]
**! Create: [101], [102], [103], [104], [105], [106], [107], [108], [109], [110], [111], [112], [113], [114], [115], [116], [117], [118], [119], [120], [121], [122], [123], [124], [125], [126], [127], [128], [129], [130], [131], [132], [133], [134], [135], [136], [137], [138], [139], [140], [141], [142], [143], [144], [145], [146], [147], [148], [149], [150], [151], [152], [153], [154], [155], [156], [157], [158], [159], [160], [161], [162], [163], [164], [165], [166], [167], [168], [169], [170], [171], [172], [173], [174], [175], [176], [177], [178], [179], [180], [181], [182], [183], [184], [185], [186], [187], [188], [189], [190], [191], [192], [193], [194], [195], [196], [197], [198], [199], [200]
**! Create: [201], [202], [203], [204], [205], [206], [207], [208], [209], [210], [211], [212], [213], [214], [215], [216], [217], [218], [219], [220], [221], [222], [223], [224], [225], [226], [227], [228], [229], [230], [231], [232], [233], [234], [235], [236], [237], [238], [239], [240], [241], [242], [243], [244], [245], [246], [247], [248], [249], [250]
**! Create: [251], [252], [253], [254], [255], [256], [257], [258], [259], [260], [261], [262], [263], [264], [265], [266], [267], [268], [269], [270], [271], [272], [273], [274], [275], [276], [277], [278], [279], [280], [281], [282], [283], [284], [285], [286], [287], [288], [289], [290], [291], [292], [293], [294], [295], [296], [297], [298], [299], [300]
**! Create: [301], [302], [303], [304], [305], [306], [307], [308], [309], [310], [311], [312], [313], [314], [315], [316], [317], [318], [319], [320], [321], [322], [323], [324], [325], [326], [327], [328], [329], [330], [331], [332], [333], [334], [335], [336], [337], [338], [339], [340], [341], [342], [343], [344], [345], [346], [347], [348], [349], [350]
**! Create: [351], [352], [353], [354], [355], [356], [357], [358], [359], [360], [361], [362], [363], [364], [365], [366], [367], [368], [369], [370], [371], [372], [373], [374], [375], [376], [377], [378], [379], [380], [381], [382], [383], [384], [385], [386], [387], [388], [389], [390], [391], [392], [393], [394], [395], [396], [397], [398], [399], [400]
**! Create: [401], [402], [403], [404], [405], [406], [407], [408], [409], [410], [411], [412], [413], [414], [415], [416], [417], [418], [419], [420], [421], [422], [423], [424], [425], [426], [427], [428], [429], [430], [431], [432], [433], [434], [435], [436], [437], [438], [439], [440], [441], [442], [443], [444], [445], [446], [447], [448], [449], [450]
**! Create: [451], [452], [453], [454], [455], [456], [457], [458], [459], [460], [461], [462], [463], [464], [465], [466], [467], [468], [469], [470], [471], [472], [473], [474], [475], [476], [477], [478], [479], [480], [481], [482], [483], [484], [485], [486], [487], [488], [489], [490], [491], [492], [493], [494], [495], [496], [497], [498], [499], [500]

```


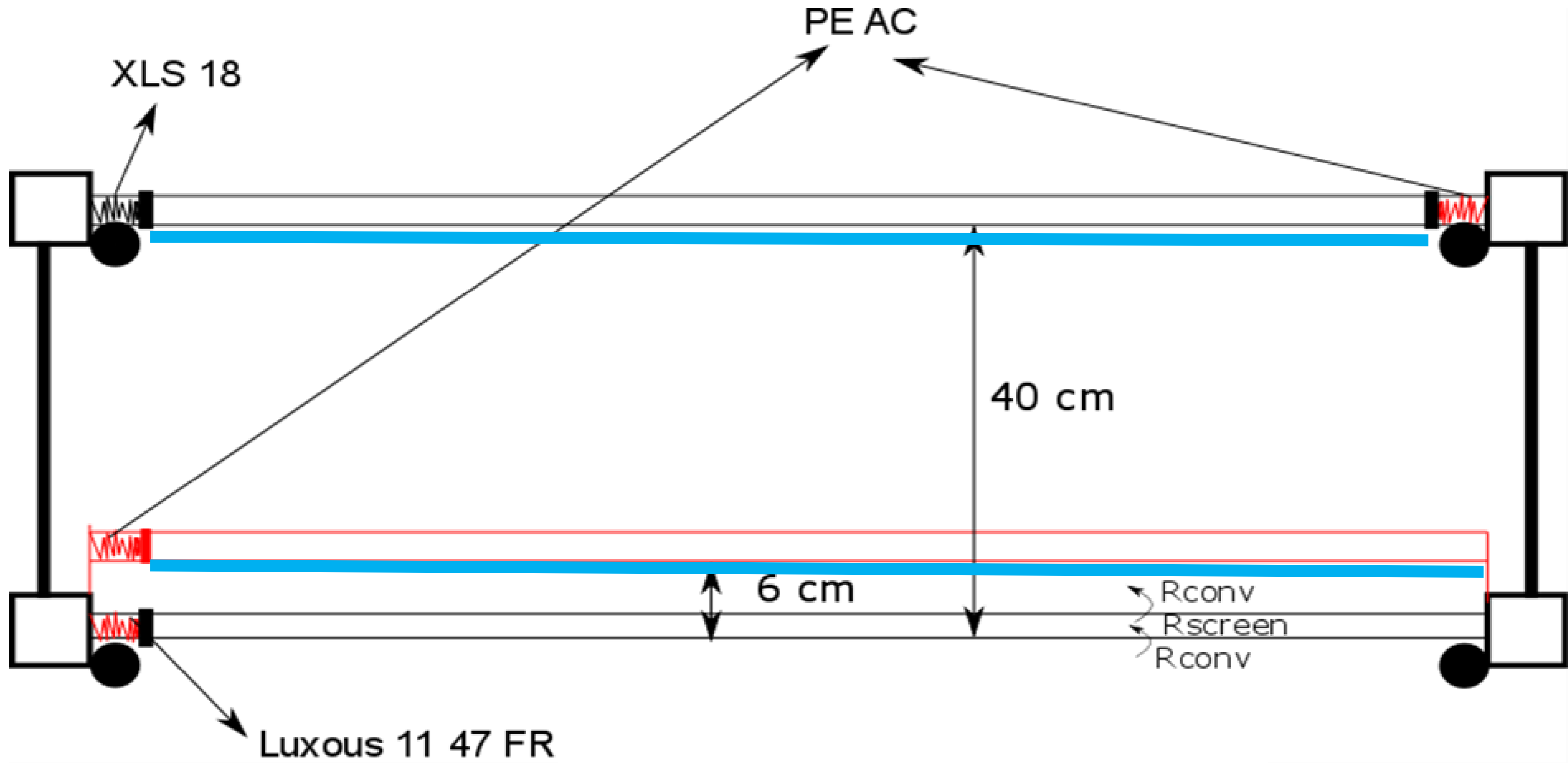
Energieprestatie

Heeft onze engineering op ILVO, UGent en bij de bedrijven iets opgeleverd?

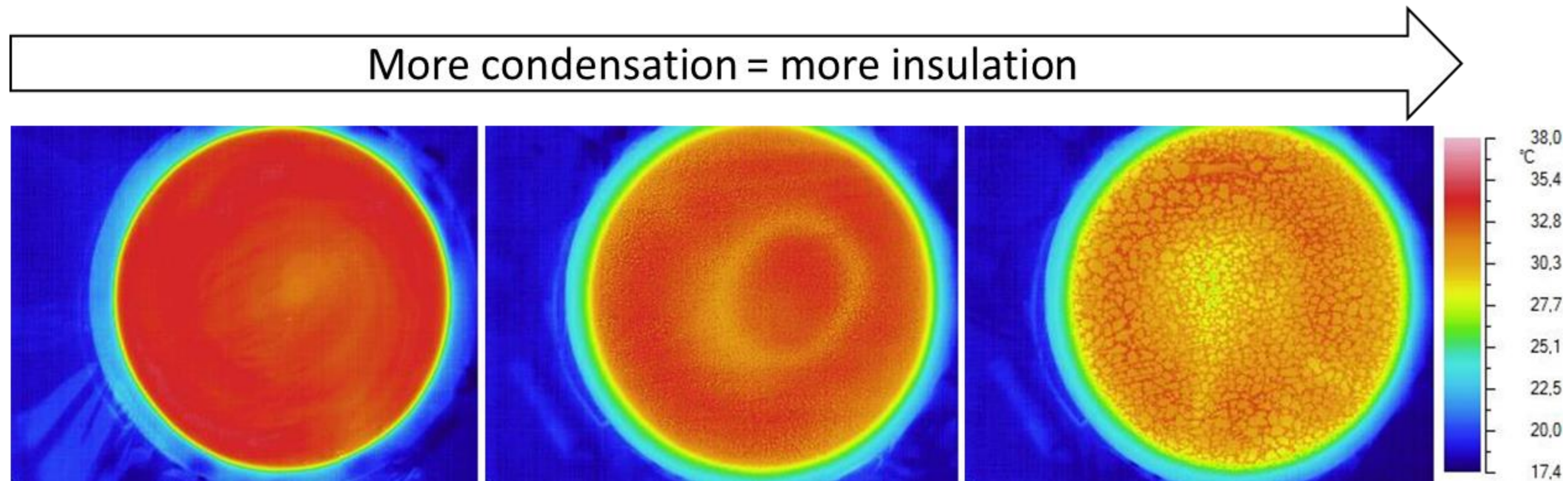
Energieprestatieresultaten

2019

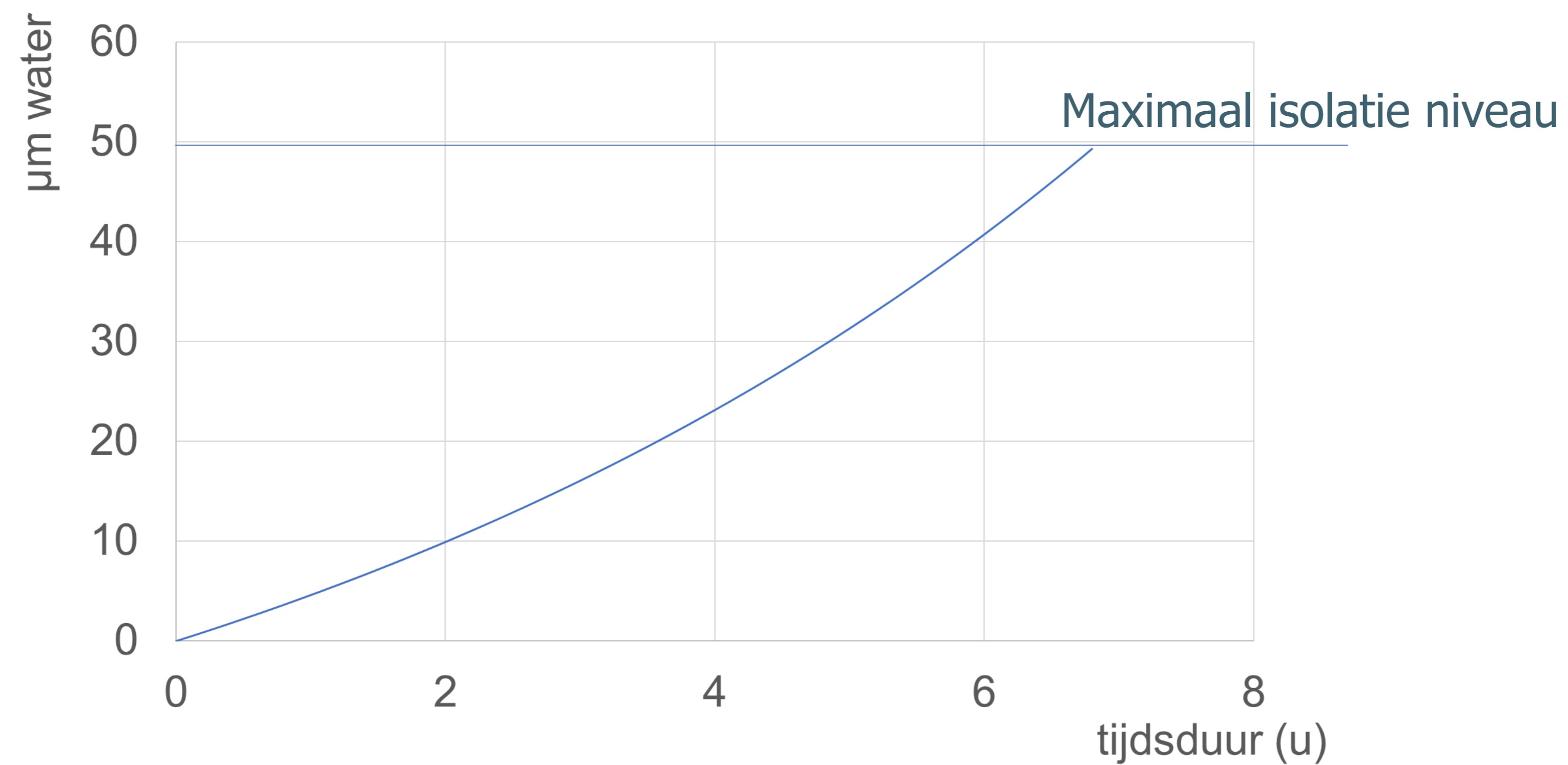

PEAC werkt enkel met condens

Condens krijg je niet zomaar...

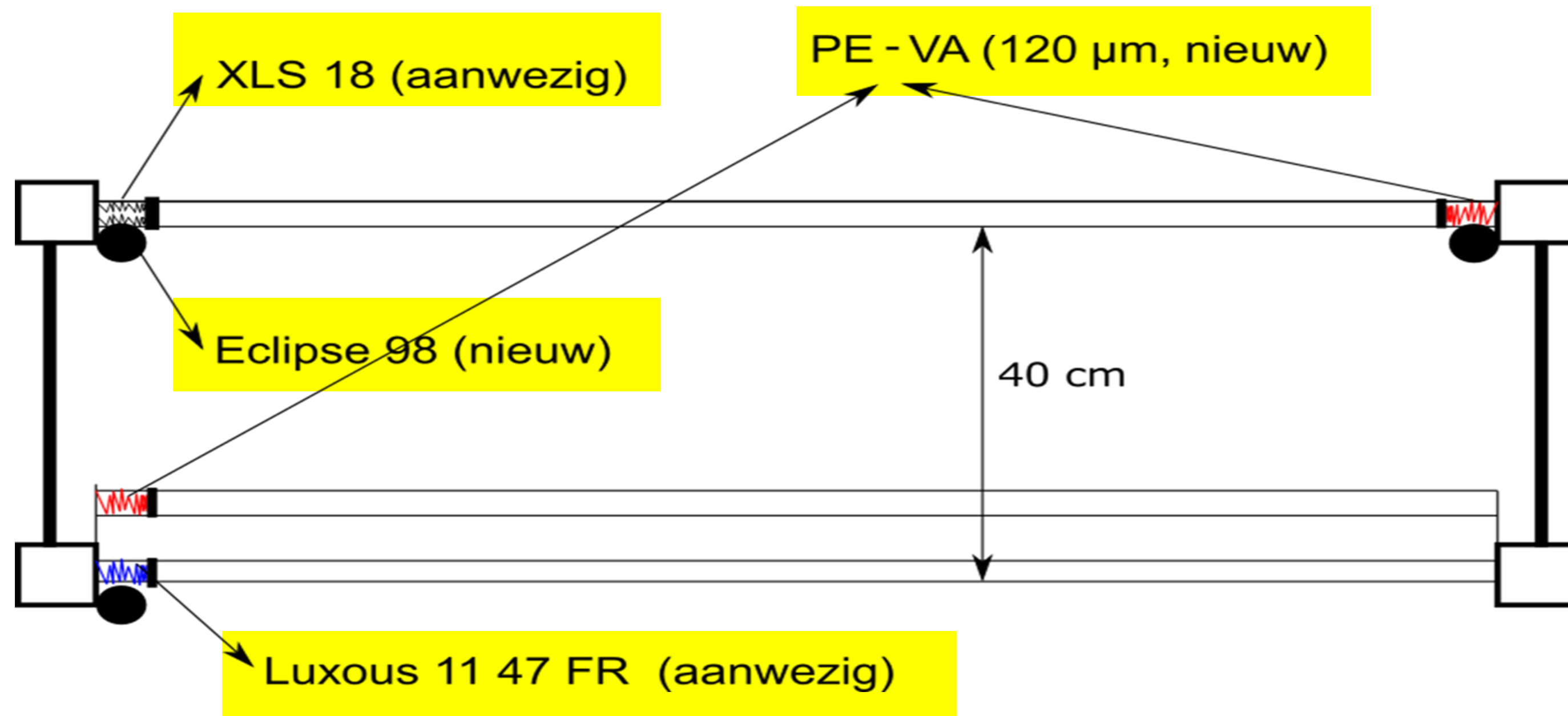
PE AC isoleert enkel na een lange tijdsduur

Hoofd conclusies 2019

- PEAC≠ EB dagscherm
- 40% besparing t.o.v. referentie, 16.2 m³ a.e. m²/j

2020

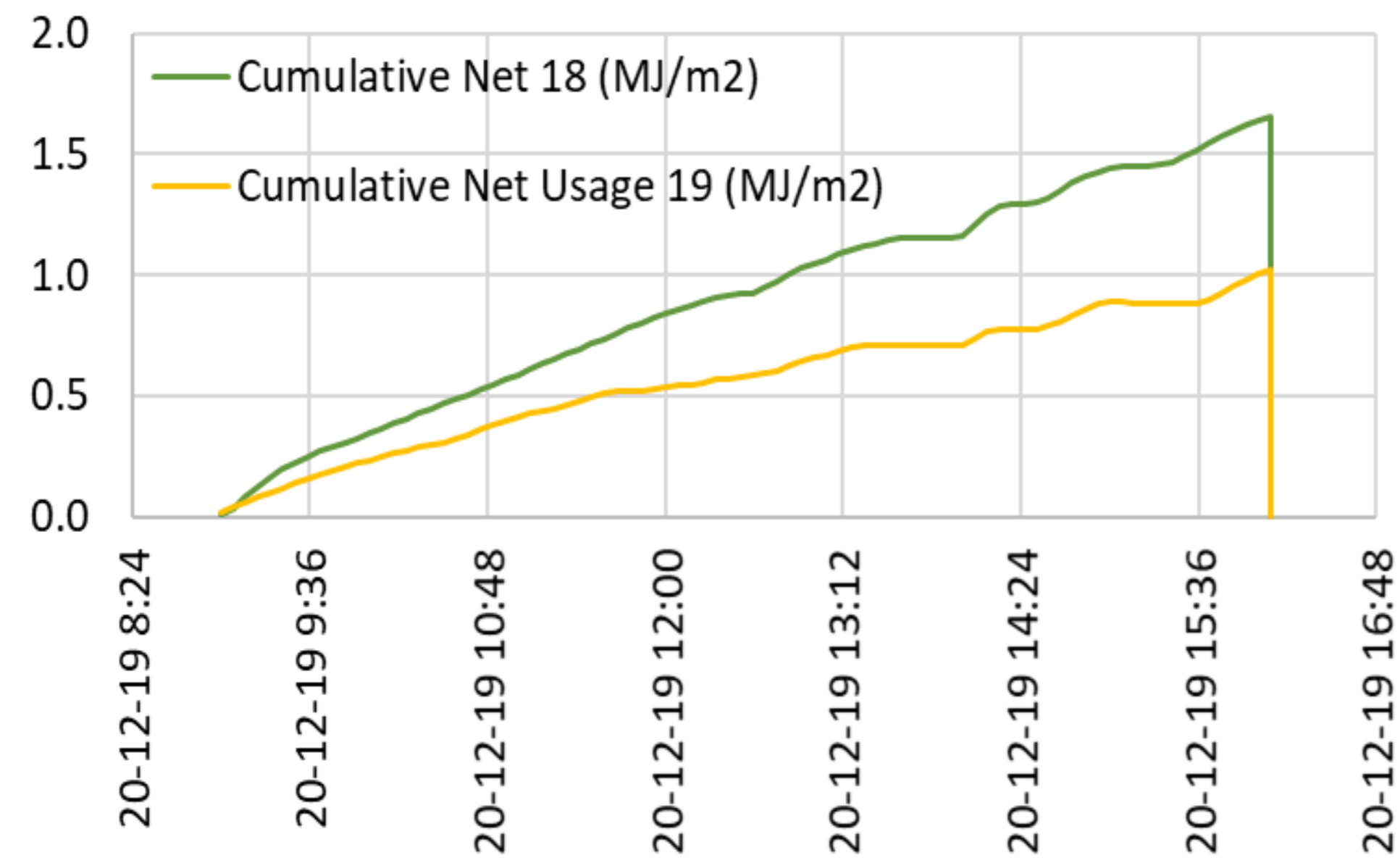
Scherm	Warmtestralingseigenschappen			PAR eigenschappen
	Transmissie	Emissie	Reflectie	Hemisferisch transmissie
PE-VA 120µm	0.22	0.66	0.12	0.86
Luxous 1147FR	0.21	0.71	0.08	0.75

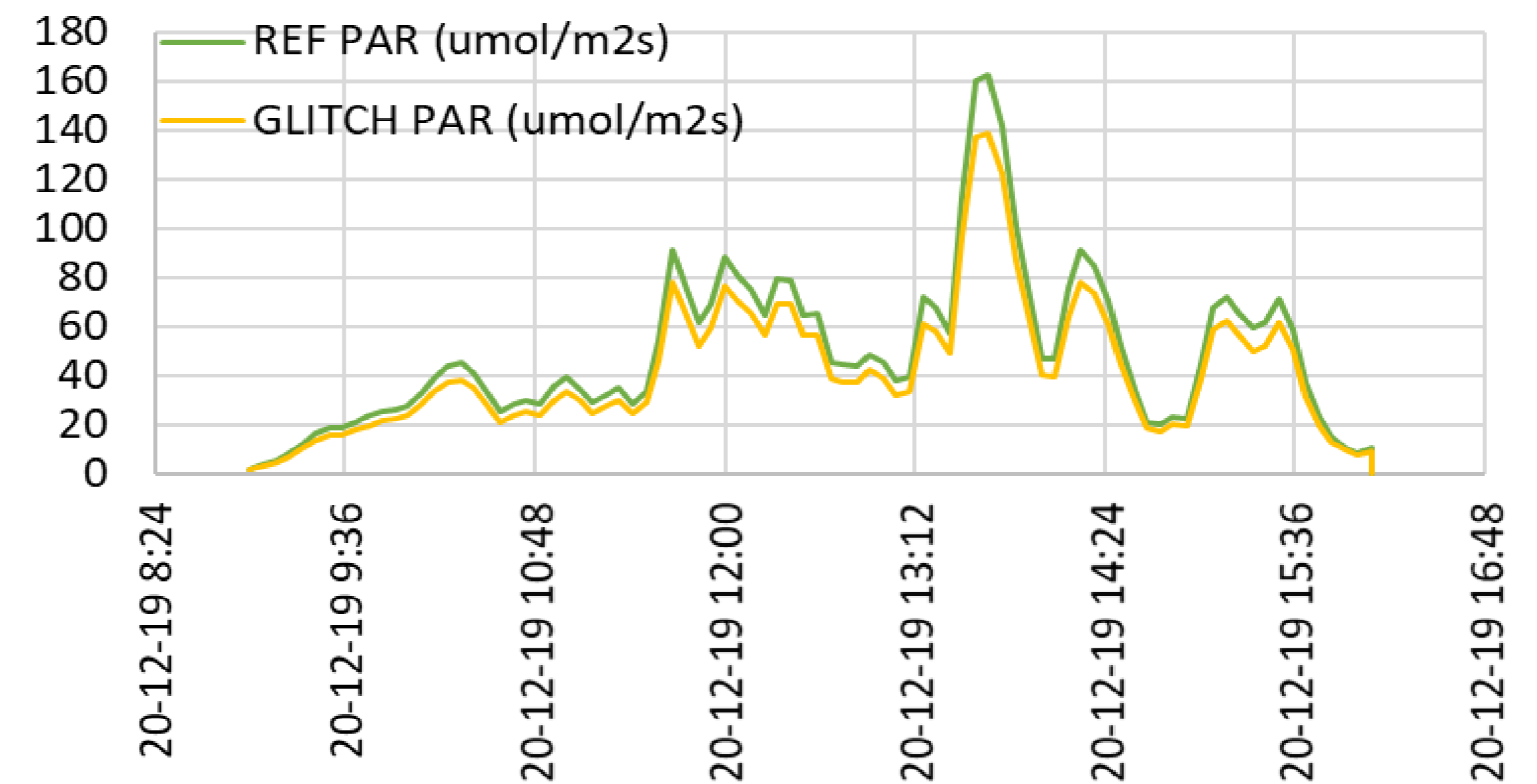
Scherm	Warmtestralingseigenschappen		
	Transmissie	Emissie	Reflectie
XLS 18 glans	0.25	0.36	0.39
Eclipse 98	0.00	0.59	0.41

Dit werkt veel beter

- Bv Enkel PE-VA scherm versus geen scherm

Veel energiebesparen

en bijna geen lichtverlies

Op weg naar een klimaatneutrale kas

- Energiebesparing t.o.v. referentie 65%
- Energievraag onder de 10m^3 a.e./ m^2/j

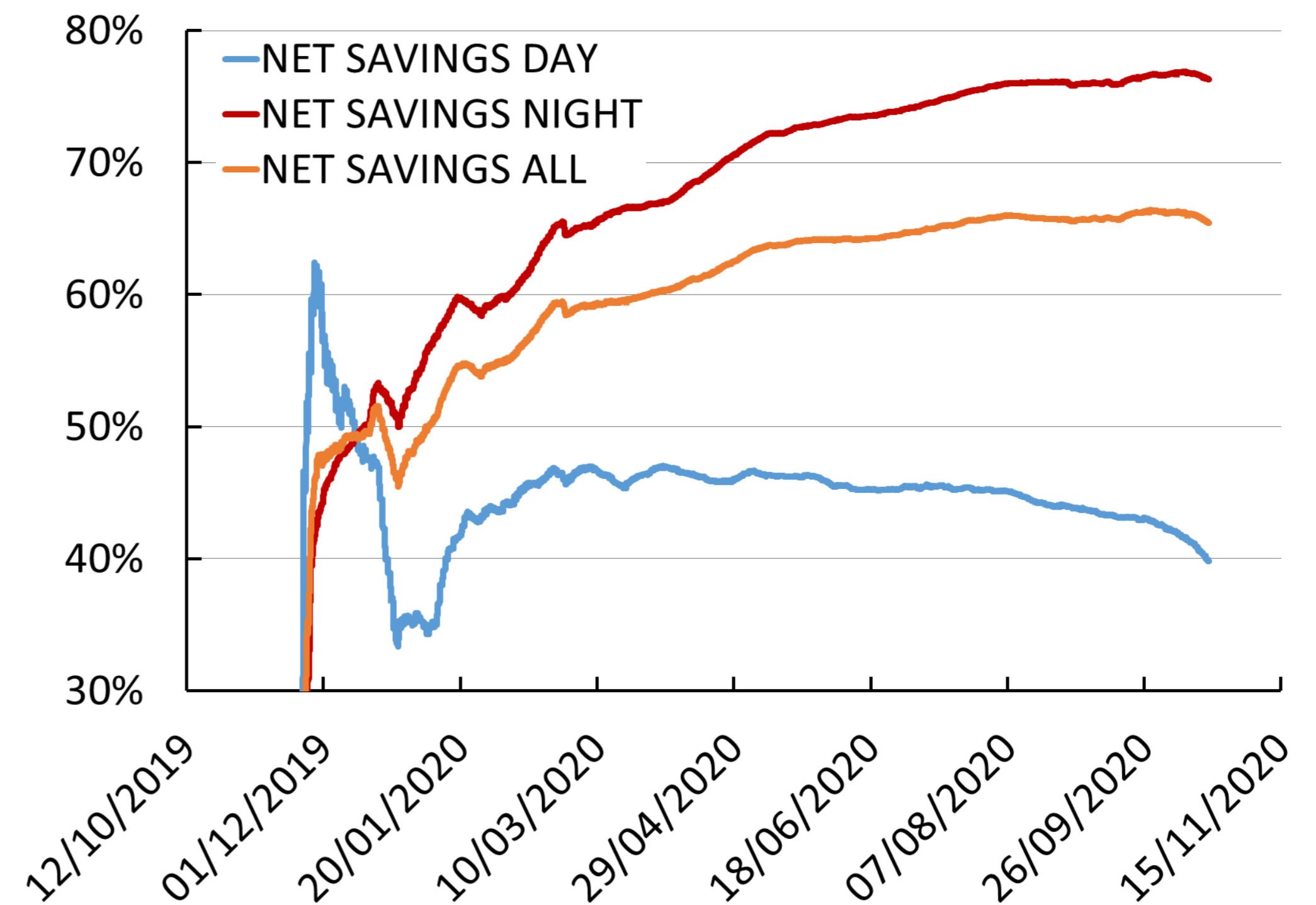
Wereldrecord!

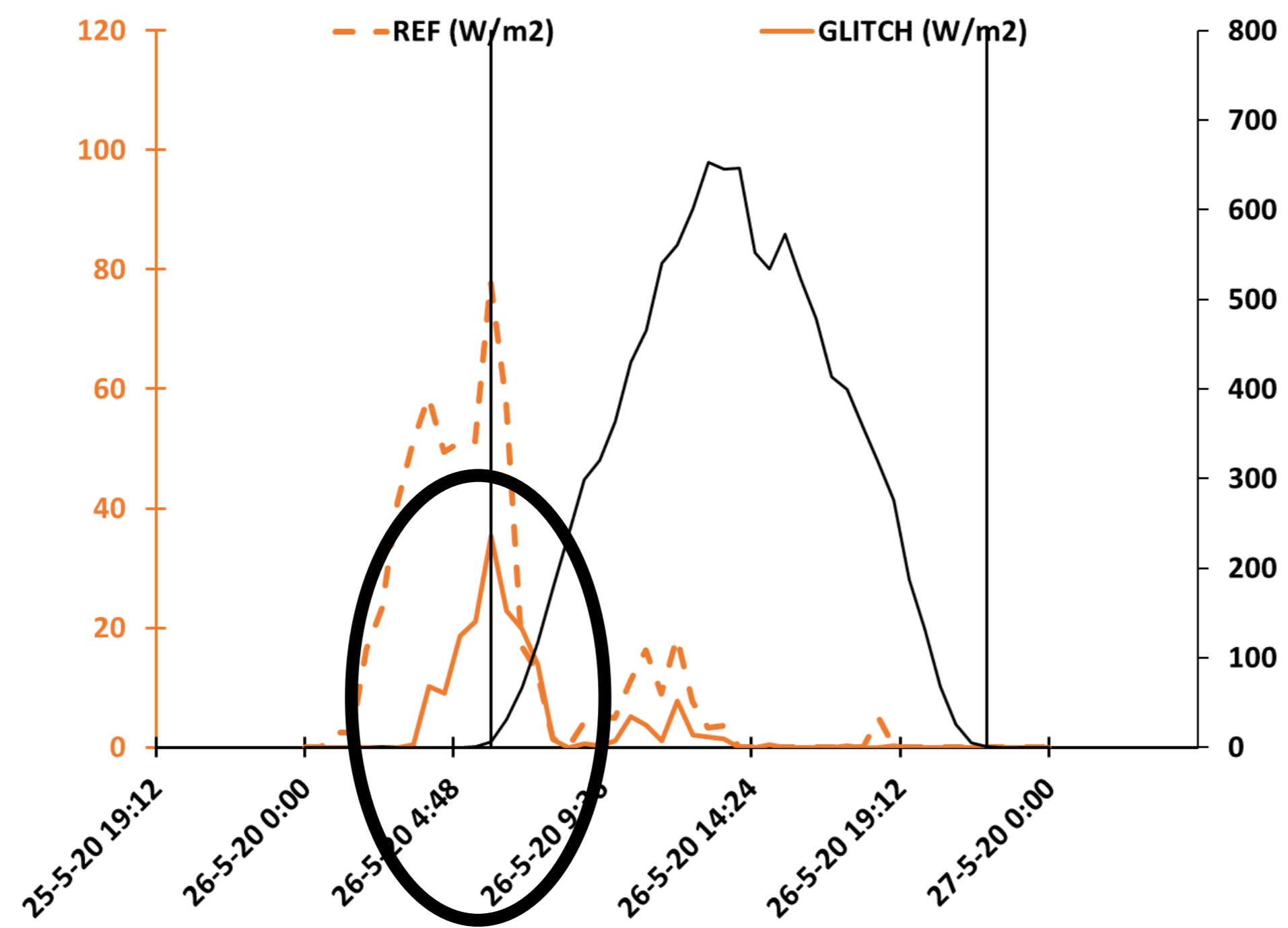
- Maar....
- Energiebesparing 's nachts = 76%
- Energiebesparing overdag = 40%

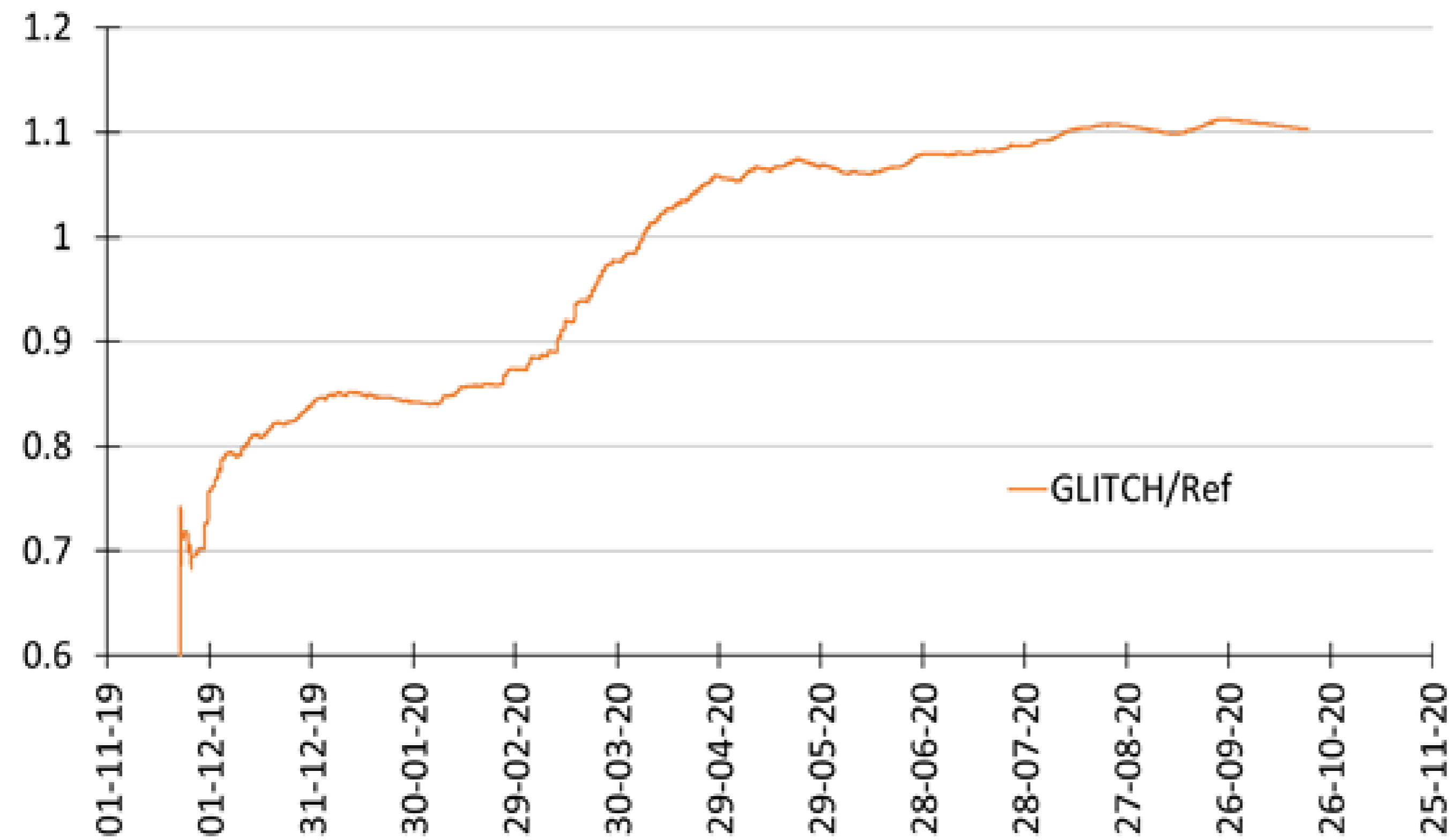
- EB-dag?

Oorzaak: opstoken gedurende de morgen

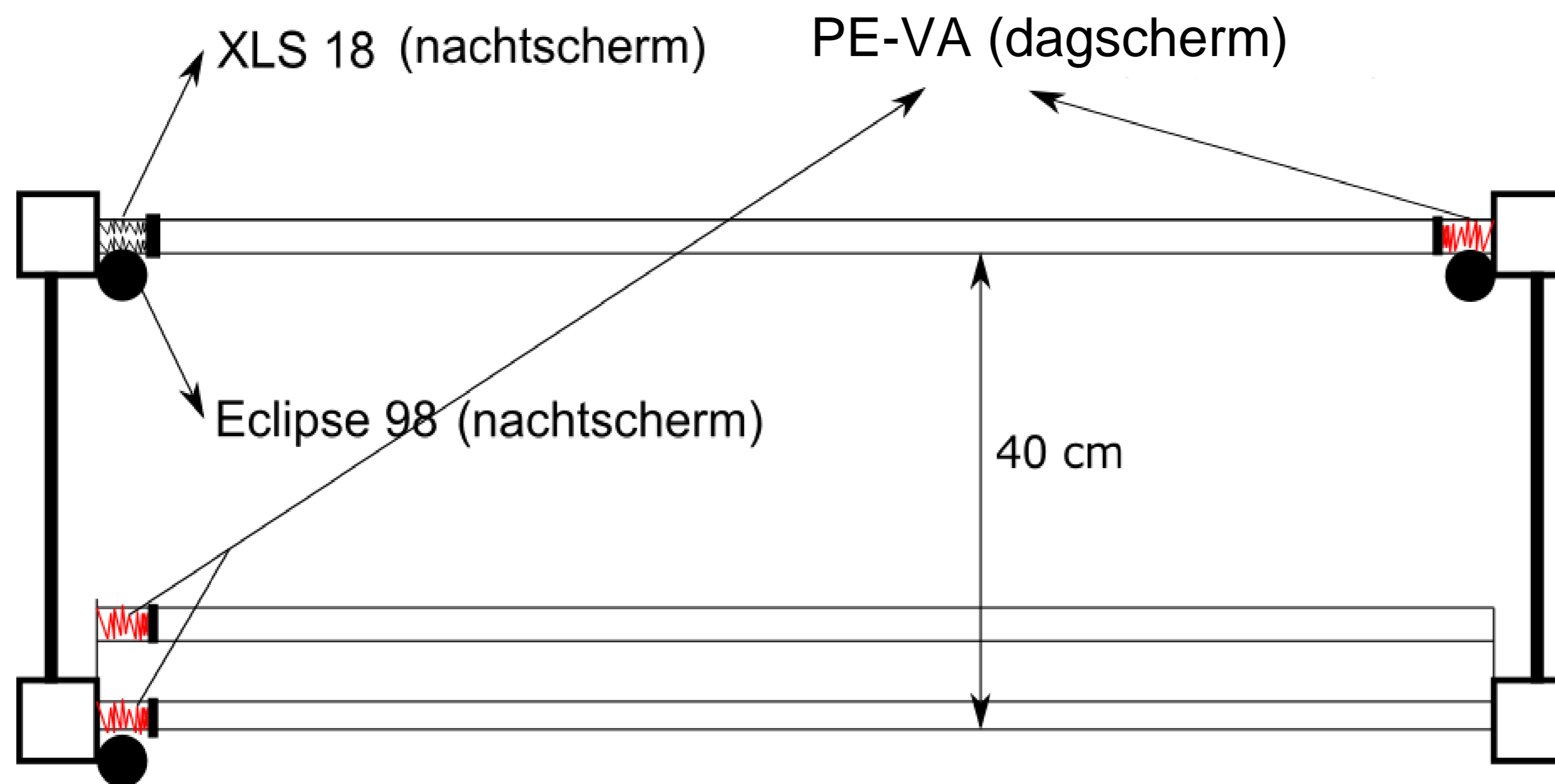
Lichtsom

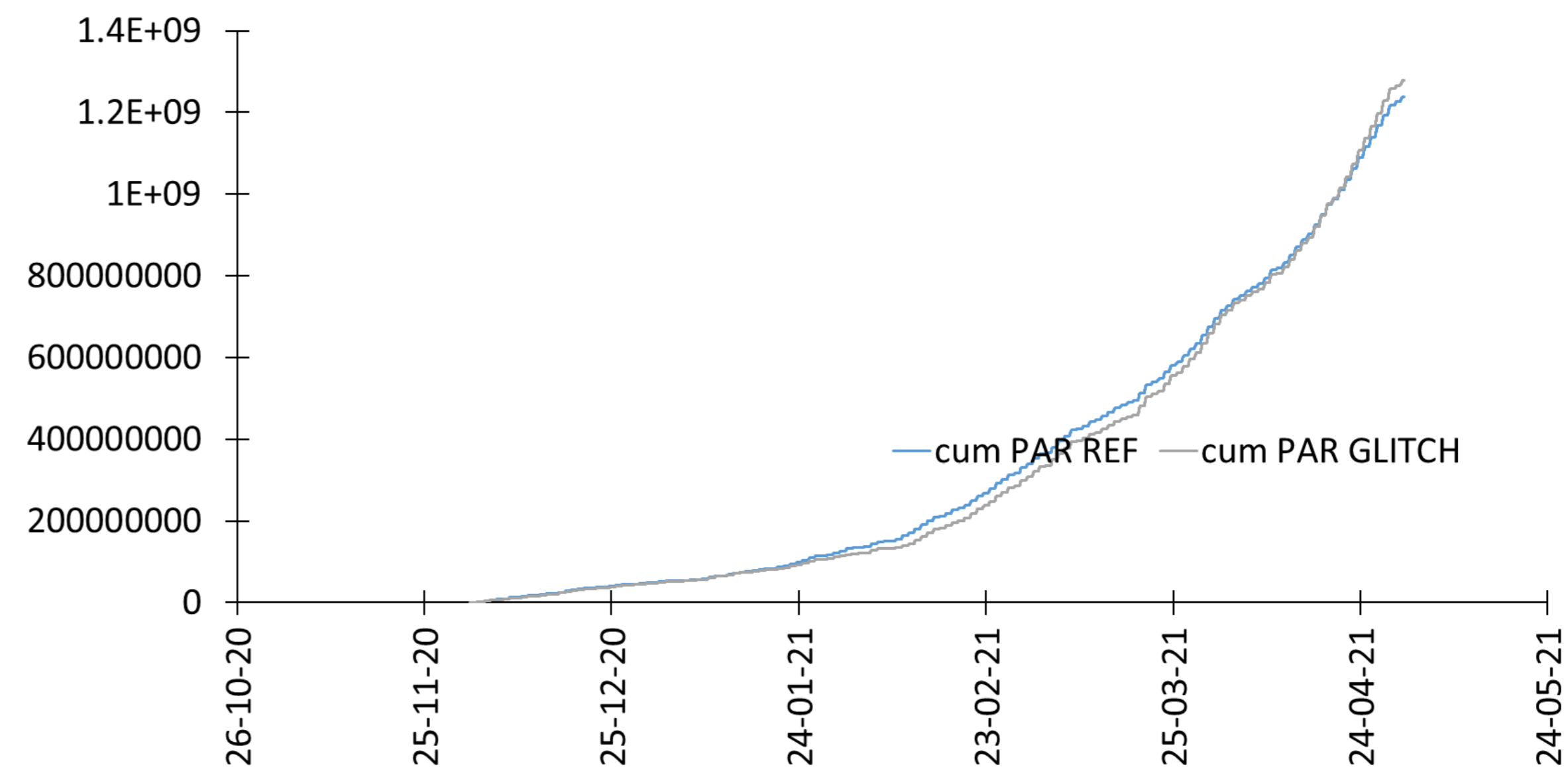
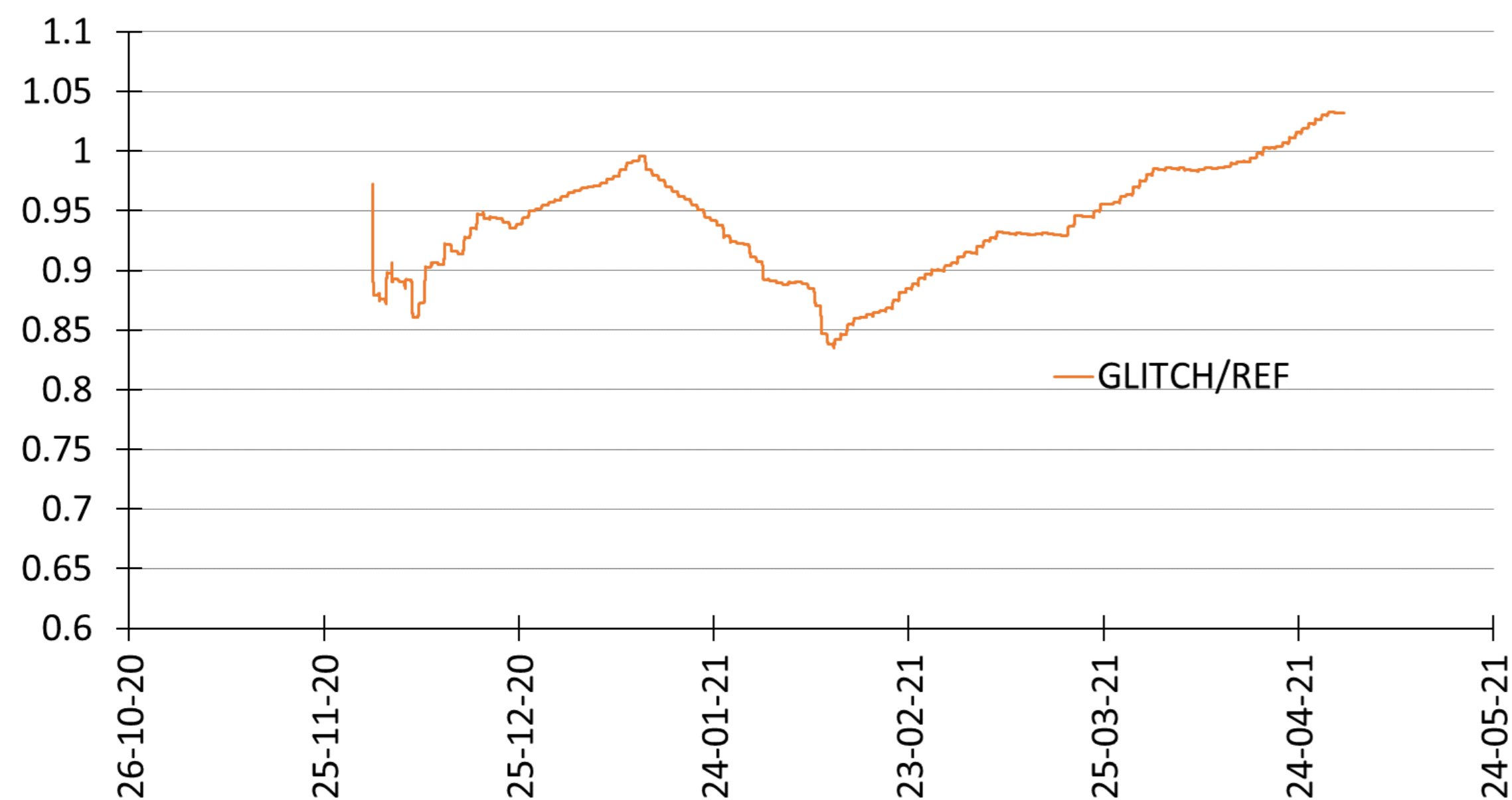
2021

- EB-schermsysteem sterk gelijklopend
- Vooral: meer lichtdoorlatend en brandvertragend

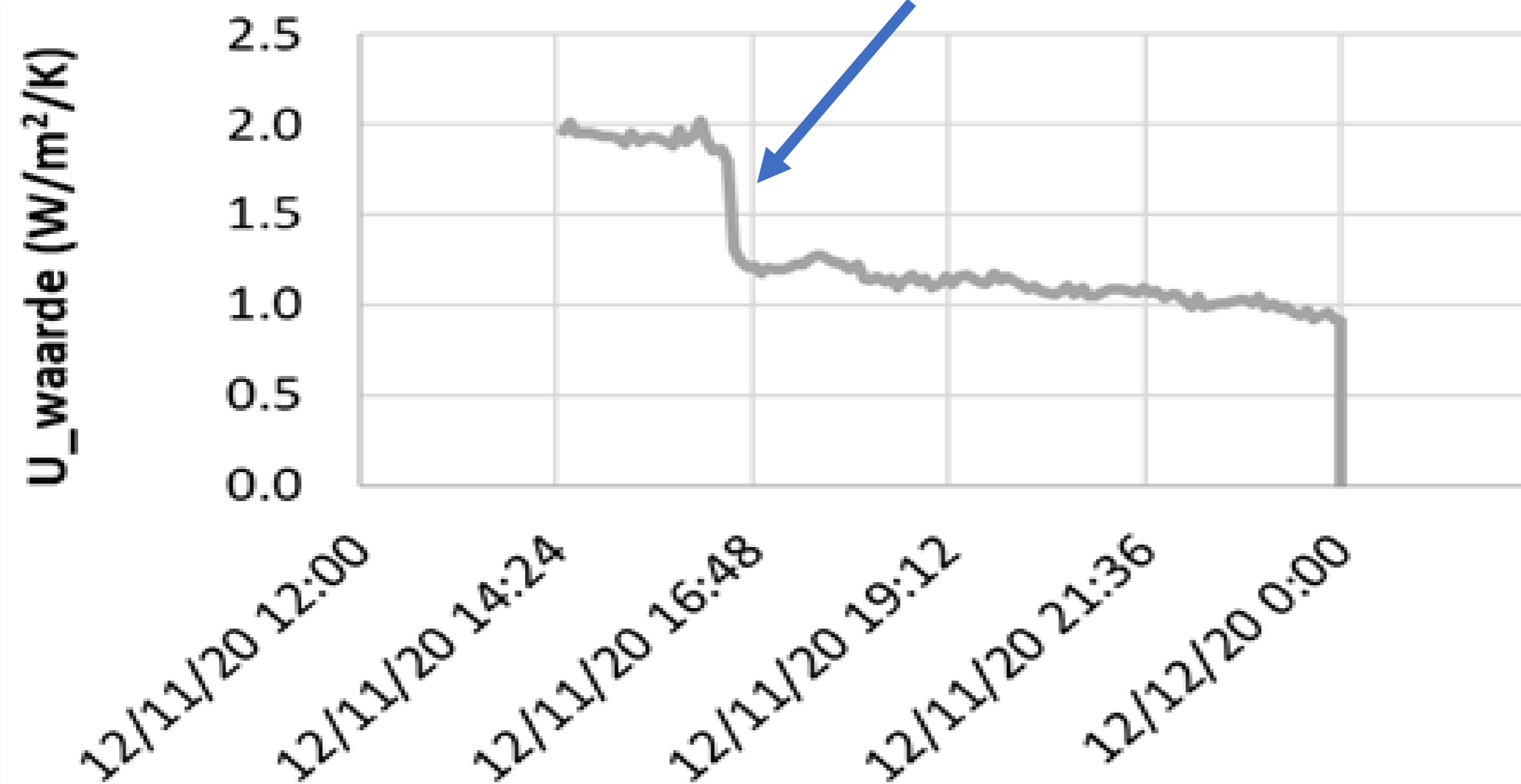
Vergelijkbare resultaten met 2020

- Idem energiebesparing
- Maar iets meer licht!

En vergeet het belang niet van een dubbel gealumineerd nachtscherm

Een dagscherm minder, een nachtscherm extra

Is dit economisch haalbaar? ✓

KOSTPRIJS

- De schermontwikkeling richt zich enkel naar betaalbare opties. Geen ETFE, dubbelglas met coating, enz.
- Door de grootschaligheid van de glastuinbouw zijn isolatietechnieken economisch rendabel(er).

Conclusie

Energie:

- *Engineering is de basis van een succesvolle ontwikkeling van klimaatneutrale glastuinbouw
- *Door een energiebalancing schermsysteem en aangepaste klimaatsturing kan paprika jaarrond optimaal geteeld worden met een warmtevraag van $< 10\text{m}^3\text{a.e./m}^2/\text{j}$
- *Goedkope performante schermen zijn economisch rendabel.

Omzet:

- * verhoogde omzet is mogelijk door verschil te maken in het begin van het seizoen.

Kwaliteit en groei:

- * Iets grotere planten in de GLITCH afdeling.
- * Met een aangepaste sturing van de LBU en schermen geen kwaliteitsverlies.

Filip Bronchart
 Filip.Bronchart@ilvo.vlaanderen.be

Lotte Similon
 Lotte.Similon@proefcentrum.be

Marlies Huysmans
 Marlies.Huysmans@proefcentrum.be

www.glitch-innovatie.eu

